КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ ҲАЁТГА

ЗАФАР МУБОРАК!

Республикамиз пахтакорлари она-Ватанга 5 миллион 720 минг тонна «оқ олтин» етказиб бердилар ва социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 280 (17.562). • 6 декабрь 1979 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР Министрлар Советига

Ўзбекистон ССРнинг қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги меҳнатчиларига, олимлари ва мутахассисларига, партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари ходимларига, барча меҳнаткашларига

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари 1979 йилда меҳнатда ғоят катта муваффақиятга эришганликлари — мўл пахта, дон, сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, узум, ҳўл мева, каноп ва пилла етиштириб, уларни давлатга сотиш планлари ва социалистик мажбуриятларини ошириб бажарганликлари тўғрисидаги хабарни чуқур мамнуният билан кутиб олди. Республика 5 миллион 720 минг тонна, шу жумладан 320 минг тонна энг қимматли ингичка толали пахта тайёрлади. Давлатга шунча миқдордаги маҳсулот ва хом ашё биринчи марта сотилди.

Республика колхоз ва совхозлари маккажўхори дони ва шоли етиштиришни йил сайин кўпайтираётганликлари қувончли эканлигини таъкидлаб ўтиш керак. Давлатга 1 миллион 139 минг тонна дон сотилди ва тўрт йил ичида бутун ўнинчи беш йиллик учун белгиланган маҳсулот тайёрлаш ҳажми анча ошириб бажарилди.

Республика колхозчилари ва совхоз ходимларининг фидокорона меҳнати, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларининг юксак ижодий активлиги, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, совет ва тайёрлов органлари моҳирлик билан олиб бораётган ташкилотчилик ва сиёсий ишлар натижасида пахта етиштириш соҳасида рекорд кўрсаткичларга, қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда юксак суръатларга эришилди. КПСС Марказий Комитети Ўзбекистон колхозчиларини, совхозларининг ишчиларини, хўжаликларнинг механизаторлари, раҳбарлари ва мутахассисларини, қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги ва тайёрлов ташкилотларининг, ўқув юртларининг ходимларини, барча меҳнаткашларини ажойиб ғалаба билан самимий табриклайди.

КПСС Марказий Комитети Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари давлатнинг муттасил ошиб бораётган ёрдамига таяниб, суғориладиган деҳқончилик маҳсулдорлигини ошириш учун, пахтачиликни, дон хўжалигини, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа ҳамма тармоқларини янада юксалтириш учун бундан буён ҳам зўр сабот билан курашаверадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

КПСС Марказий Комитети Ўзбекистон ССР меҳнаткашларига партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорларини бажаришда янгидан-янги муваффақиятларга эришувларини, беш йилликнинг якунловчи йилини янги меҳнат зафарлари билан нишонлашларини тилайди.

Л. БРЕЖНЕВ.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

Улкан хирмон

РЕСПУБЛИКАНИНГ ЮКСАК ПАХТА ХИРМОНИ УЧУН КУРАШ ҒАЛАБА БИЛАН ЯКУНЛАНДИ!

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленумининг тарихий қарорларини изчил амалга ошира бориб, катта меҳнат ғалабасига эришдилар — шу йилнинг мисли кўрилмаган қийин об-ҳаво шароитларида пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар, ҳосил йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиб, юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. Давлатга рекорд миқдорда қимматли хом ашё етказиб берилди.

Тайёрлов пунктларига биринчи марта 5 миллион 720 минг тонна юқори сифатли пахта, шу жумладан 320 минг тонна ғоят қимматли ингичка толали пахта етказиб берилди. Ҳосилнинг 85 процентдан кўпроғи биринчи сортларга топширилди. Давлатга пахта сотиш давом этмоқда.

Ўзбекистон беш йилликнинг тўрт йили мобайнида мамлакат халқ хўжалигига планда белгиланганидан 450 минг тонна кўп— жами 22,2 миллион тонна «оқ олтин» етказиб берди.

Пахтакорлар қаҳрамонона курашда катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Апрель ойидан бошлаб ғўза ниҳоллари 70 кун мобайнида қуёш юзини кўрмади. Устма-уст ёмғир ёғиб турди, ҳарорат паст келди, натижада ниҳоллар вақтида униб чиқмади, ғўза ривожланишдан бир ойдан кўпроқ орқада қолди. Дўл, жала ва сел экинларга катта зарар етказди. Фарғона водийси хўжаликлари, айниқса, кўп зарар кўрди. Республикада ҳаммаси бўлиб қарийб 1,5 миллион гектар — жами пахта майдонининг 80 проценти ёғингарчиликдан зарар кўрди, шундан 800 минг гектар ерга чигит такрор экилди. Бир неча марта такрор экишга тўғри келган майдонлар ҳам бўлди. Буларнинг ҳаммаси ҳосилнинг пишмай қолиши хавф-хатарини туғдирди. Аммо пахтакорлар чекинишмади. Улар табиат стихиясига уюшқоқликни, қаҳрамонона меҳнат ва юксак маҳоратни қарама-қарши қўйдилар. Мислсиз қийинчиликларни бартараф этиб, мўл ҳосил етиштирдилар ва уни ўз вақтида йиғиб-териб олдилар. Республикада ўртача ҳосилдорлик ўтган йилдагидан бир центнер ортиб, гектар бошига 31 центнерга етди. Хоразм области хўжаликлари ҳар гектар ердан ўртача 40,8 центнердан, Бухоро области хўжаликлари 37 центнердан, Тошкент области хўжаликлари 34,9 центнердан, Қорақалпоғистон АССР хўжаликлари 34,5 центнердан, Сурхондарё области хўжаликлари 33 центнердан ҳосил олдилар. Кўпгина илғор хўжаликлар, юзлаб бригадалар ҳар гектар ердан 45—50 центнердан ва ундан ҳам юқори ҳосил кўтардилар. Илғор тажриба машъаллари орасида Беруний районидаги «Правда», Хўжайли районидаги Ленин номли, Ғиждувон районидаги С. Айний номли, Пешку районидаги «Москва», Пахтачи районидаги К. Маркс номли, Хонқа районидаги Охунбобоев номли, Сариосиё районидаги «Ленинград», Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозлари, Қарши районидаги «Москва», Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги», Шуманай районидаги «Правда», Қумқўрғон районидаги «ВЛКСМ 30 йиллиги» совхозлари, Беруний районидаги Маҳтумқули номли колхознинг Зариф Қаландаров, Чиноз районидаги Киров номли колхознинг Турсуной Охунова, Пахтакор районидаги Ульянов номли совхознинг Ҳолбуви Рустамова, Пахтачи районидаги «Самарқанд» колхозининг Норхол Қурбонова, Пастдарғом районидаги К. Маркс номли колхознинг Бойтўра Кўмаков, Нишон районидаги К. Маркс номли совхознинг Маҳкамой Ҳазратқулова, Шеробод районидаги «Шеробод» совхозининг Ўскин Аҳмедов, Ҳазорасп районидаги Фрунзе номли колхознинг Салой Худойқулов, Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхознинг Саъдулла Мадаминов, Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг Ҳасан Мухторов бошлиқ ва бошқа кўплаб пахтачилик бригадаларининг коллективлари бор.

Ҳосил йиғим-терими учун жангу-жадал ғоят мураккаб бўлди. Кўсаклар кеч очилди, йиғим-теримга оз муддат қолди. Партия ташкилотлари даъвати билан шаҳар ва посёлкаларнинг меҳнаткашлари, студентлар ва ўқувчилар пахтакорларга ёрдамга келдилар. Улар юксак онглилик ва интизомлилик намунасини кўрсатиб, деҳқонлар билан бир сафда туриб пахта йиғим-теримида фидокорона меҳнат қилдилар, ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам теримда қатнашиб, етиштирилган ҳосилнинг нобуд бўлишига йўл қўймадилар.

Машиналар, пахта териш техникаси бу йил ҳам йиғим-теримда асосий, ҳал қилувчи роль ўйнади. Механизаторлар юксак қатъият ва ғалабага чексиз ирода намуналарини кўрсатишди. Улар ғўза парвариши даврида бўлгани сингари ҳосил йиғим-теримида ҳам фидокорона меҳнат, меҳнатга чинакам коммунистик муносабат намуналарини кўрсатдилар. Ипатоволиклар методи билан йиғим-терим—транспорт отрядларига уюшган 43 мингдан зиёд пахта териш ва кўрак узиш машиналари, кўплаб бошқа терим техникаси ва транспорт воситалари ишга сафарбар этилди. Механизаторлар мана шу жуда бой техника ёрдамида жами ҳосилнинг 60 процентини — 3,5 миллион тонна пахтани териб беришди.

Жиззах области хўжаликлари жами ҳосилнинг 80 процентини, Тошкент области 79 процентини, сирдарёликлар эса 70 процентини машиналарда териб олишди. Бир қатор районлар, кўплаб колхоз ва совхозларнинг механизаторлари машина терими ҳажмини 85-90 процентга етказдилар. Минглаб механизаторлар техникадан ғоят самарали фойдаланиш учун курашиб мавсумда 300-350 тоннадан ва ундан ҳам кўпроқ пахта териб бердилар. Тўрткўл районидаги «Ленинизм» совхозининг Омар Назаров, Бўз районидаги «Ленинчи» совхозининг Абдуфаттоҳ Солиев, Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг Раҳим Нарзуллаев, Дўстлик районидаги Ленин номли совхознинг Тўлан Дадажонов, Задарё районидаги «Украина» совхозининг Сирожиддин Кироммиддинов, Нарпай районидаги Ислом шоир номли совхознинг Усмон Мамадиёров, Ленин йўли районидаги Будённий номли совхознинг Хўжамқул Рустамов ва Холмўмин Сафаров, Оқолтин районидаги «Фарғона» совхозининг Ҳазрат Пирматов, Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг Сервер Усеинов, Бағдод районидаги «Большевик» колхозининг Фазлиддин Саксонбоев, Хива районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Оғаназар Исмоилов сингари механизаторлари ва бошқа кўпгина кишилар шулар жумласидандир.

Планни 121 процент бажарган Қорақалпоғистон АССР, 114 процент бажарган Бухоро области, 113 процент бажарган Тошкент области, 110 процент бажарган Қашқадарё области, 105 процент бажарган Хоразм области, 103 процент бажарган Сурхондарё области, 108-105 процентдан бажарган қўриқ Сирдарё ва Жиззах областларининг колхоз ва совхозлари пахта етиштиришда жуда катта муваффақиятларга эришдилар. Уларнинг ҳаммаси социалистик мажбуриятларини ошириб бажарди.

Беш йилликнинг тўртинчи йили улкан хирмони учун умумхалқ курашига республиканинг барча хўжаликлари муносиб ҳисса қўшдилар. Бухоро областининг колхоз ва совхозлари давлатга 612 минг тонна, Қашқадарё области — 549 минг тонна, Андижон области — 533 минг тонна, Фарғона области — 532 минг тонна, Самарқанд области — 515 минг тонна, Сурхондарё области — 496 минг тонна, Тошкент области — 475 минг тонна, Қорақалпоғистон АССР — 449 минг тонна, Хоразм области — 429 минг тонна, Сирдарё области — 408 минг тонна, Наманган области— 396 минг тонна, Жиззах области колхоз ва совхозлари 326 минг тонна пахта сотдилар.

Колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, мутахассислар ва хўжаликларнинг раҳбарлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол активи — республика қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашлари эришилган ютуқлар билан кифояланиб қолмасдан, тинимсиз олға бориш, муттасил кўпроқ натижаларни қўлга киритиш керак деган ленинча васиятга амал қилиб, бундан буён ҳам пахтанинг ялпи ҳосилини ошириб, сифатини яхшилаш, тармоқни янада интенсивлашга эришишга азму қарор қилганлар.

Республика деҳқонлари 1979 йилда катта қийинчиликларни бартараф этиб, қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда ҳам ажойиб ютуқларга эришдилар.

Республикада биринчи марта 2 миллион 711 минг тонна дон, шу жумладан бир миллион тоннадан зиёд маккажўхори ва 430 минг тонна шоли етиштирилди. Давлатга 1 миллион 139 минг тонна — белгиланган тайёрлаш ҳажмидан 1,6 марта кўп дон сотилди. Биринчи марта шунча миқдордаги дон тайёрланди. Жами тайёрланган дондан 637 минг тонна буғдой ва арпа, 349 минг тонна шоли ва 153 минг тонна маккажўхори сотилди.

Республика тўрт йил мобайнида бутун ўнинчи беш йилликка белгиланган дон тайёрлаш ҳажмини анча ошириб бажарди. Давлатга 3 миллион 987 минг тонна дон сотилди, бу эса беш йиллик планда белгиланганидан 550 минг тонна кўпдир.

Колхоз ва совхозлар ўзларини келгуси йил учун уруғлик билан тўла таъминлаб қўйдилар, озуқа фондини яратиб қўйдилар. Кузги дон экиш муваффақиятли якунланди.

Мева, сабзавот етиштиришни янада ривожлантириш йўлида янги катта одим ташланди. Сабзавот, картошка, полиз экинлари, мева ва узумдан мўл ҳосил етиштирилди. Барча категориялардаги хўжаликлар 4,6 миллион тонна шу қимматли маҳсулотни биринчи марта етиштирдилар. Давлатга мева, сабзавот сотиш бўйича социалистик мажбуриятлар анча ошириб бажарилди. Тайёрлов пунктларига 2 миллион 900 минг тонна, яъни йиллик топшириқдагига нисбатан 460 минг тонна кўп ва ўтган йилдагига нисбатан 200 минг тонна кўп мева, сабзавот маҳсулотлари етказиб берилди. Умуман беш йилликнинг тўрт йили бўйича ҳам, 1979 йил бўйича ҳам маҳсулот тайёрлаш планлари анча ошириб бажарилди.

Бу йил мамлакатнинг саноат марказлари учун умумиттифоқ фондига 980 минг тонна сабзавот, полиз маҳсулотлари, мева ва узум етказиб берилди. Бу эса пландагидан 255 минг тонна ёки 35 процент ортиқдир.

Қишга маҳсулот тайёрлаш ва ғамлаб қўйиш давом этмоқда.

Республика пиллачилари йилни муваффақиятли якунладилар. Давлатга 28,4 минг тонна пилла сотилди. Бу эса планга нисбатан 112,6 процентни ташкил этади. Беш йилликнинг тўрт йили мобайнида мамлакатга пландан ташқари 15 минг тоннадан зиёд пилла етказиб берилди. Каноп пояси тайёрлаш планлари ошириб бажарилди.

Аҳолини ўз ишлаб чиқариши ҳисобига чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилашдек ҳаётий муҳим масала турибди. Республикада бу муҳим тармоқ йил сайин илдам суръатлар билан ривожланмоқда. Шу беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида тўққизинчи беш йилликка нисбатан маҳсулот тайёрлашнинг йиллик ўртача ҳажми: гўшт етиштириш бўйича 25 процент, сут етиштиришда 36 процент, тухум етиштиришда 58 процент, жун етиштиришда 12 процент кўпайди. Бу йил ҳам чорвачиликдаги аҳвол яхши бўлмоқда. Ўтган йилга нисбатан барча турдаги моллар ва паррандалар кўпайди, уларнинг маҳсулдорлиги ошди. Сут етиштириш 10 процент, гўшт — 6 процент, тухум — 11 процент кўпайди. Давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш топшириқлари муваффақиятли бажарилмоқда.

Янада юксалишга эришишни таъминлаш мақсадида чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Дағал озуқа тайёрлаш плани 126 процент, шу жумладан сенаж тайёрлаш плани 157 процент бажарилди. Ўтган йилдагига нисбатан анча кўп миқдорда силос бостирилди, витаминли ўт талқони тайёрланди.

Чорвадорлар чорва қишловига яхши тайёргарлик кўриб қўйишди.

Аммо муваффақиятларга ўз-ўзидан эришилмайди.

Республика колхозчилари ва совхоз ходимларининг фидокорона меҳнати, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларининг юксак ижодий активлиги, партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари колхоз ва совхозларда моҳирлик билан олиб бораётган ташкилотчилик ва сиёсий ишлари натижасида пахта етиштириш бўйича рекорд кўрсаткичларга, қишлоқ хўжалигининг бошқа барча тармоқларини ривожлантиришда юксак суръатларга эришилди. Қишлоқ партия ташкилотлари ҳосил етиштириш, қишлоқ хўжалик экинларини йиғиб-териб олиш ва тайёрлашнинг ҳамма босқичларида қатъиятлик намуналарини кўрсатиб оммани қийинчиликларни бартараф этишга, КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли бажариш учун курашга сафарбар этиш маҳоратини кўрсатдилар.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ҳосил йиғим-терименинг қийин палласида қишлоққа бебаҳо ёрдам кўрсатган шаҳарлар, район марказларининг меҳнаткашларидан, студентлар ва ўқувчилардан беҳад миннатдордирлар. Қишлоқ хўжалигини техника, ўғит, бошқа моддий-техника ресурслари билан, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида техника тараққиётини ва интенсивлашни ривожлантириш учун зарур бўлган ҳамма нарсалар билан таъминлаётган ишчилар синфига ва саноатнинг барча ходимларига қизғин миннатдорчилик изҳор этамиз. Граждан авиациясининг учувчилари, тайёрлаш ва транспорт ташкилотларининг ходимлари пахтакорларга катта ёрдам бердилар.

Озарбайжон, Тожикистон, Туркманистон қардош республикаларининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари билан анъанавий социалистик мусобақа юксак натижаларга эришишда муҳим роль ўйнамоқда. Муттасил тажриба алмашиб туриш қўшимча резервларни қидириб топишда, улардан тўлиқроқ фойдаланишда қўл келяпти. Қардошларнинг ўзаро ёрдамисиз бу ғалабага эришиб бўлмас эди, албатта.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари суғориладиган деҳқончиликни ривожлантириш ҳақида доимий ғамхўрлик кўрсатиб келаётганликлари, пахтачиликни, дон хўжалигини, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа барча тармоқларини юксалтириш учун ҳар томонлама бераётган ёрдамлари, пахтакорларнинг қийин меҳнатига оталарча эътибор бераётганликлари учун КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати, шахсан Леонид Ильич Брежневдан беҳад миннатдорчилик туйғуларига тўлиб тошгандирлар.

Республика деҳқонлари партия ва ҳукуматнинг ғамхўрлигига фидокорона меҳнат билан жавоб бермоқдалар. Ҳозирги пайтда далалардаги ҳосилнинг қолган қисмини йиғиб-териб олиш бўйича меҳнат шижоати асло пасайгани йўқ, кузги-қишки тадбирлар амалга оширилиб, келгуси йил ҳосили учун мустаҳкам замин яратилмоқда. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақа авж олдирилмоқда. Республиканинг ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, барча меҳнаткашлари бу шонли санани янги меҳнат зафарлари билан нишонлашга якдил азму қарор қилганлар.

ТУРКМАНИСТОН ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ТУРКМАНИСТОН ССР қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1978 йилги июль Пленумининг қарорларини бажара бориб, мўл ҳосил етиштирдилар, йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказдилар ва давлатга пахта сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар.

Тайёрлов пунктларига 1206 минг тонна пахта топширилди. Республика биринчи марта шу миқдорда кўп пахта тайёрлади. Энг қимматли ингичка толали пахта тайёрлаш 259 минг тоннага етказилди. Бу эса план ва социалистик мажбуриятга қараганда анча кўп.

Республиканинг ҳамма областлари давлатга пахта сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини адо этдилар. Мари областининг колхоз ва совхозлари 401 минг тонна, Тошовуз области 378 минг тонна, Чоржўй области 296 минг тонна, Ашхобод области 131 минг тонна пахта тайёрлади. Давлатга пахта сотиш давом этмоқда.

Республика хўжаликлари, шунингдек, давлатга дон, полиз экинлари, мева ва пилла сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини ҳам муваффақиятли адо этдилар.

Механизаторлар, барча қишлоқ меҳнаткашлари ҳосил йиғим-теримида ғайрат-шижоат билан меҳнат қилдилар. Шаҳарлар, ишчи посёлкаларининг меҳнаткашлари, ўқув юртлари, транспорт ва тайёрлов органлари коллективлари пахта тайёрлашда катта ёрдам бердилар.

Шу кунларда колхозлар ва совхозлар йиғим-терим ишларини ниҳоясига етказмоқдалар, келгуси йил ҳосили учун мустаҳкам замин тайёрламоқдалар, чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиш ва давлатга чорвачилик маҳсулоти сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни ҳеч сўзсиз бажариш чораларини кўрмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ М. ЙЎЛДОШЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ **Мўминжон Йўлдошев** Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1979 йил 5 декабрь
Тошкент шаҳри.

ТЎҚҚИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ЎНИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Тўққизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг ўнинчи сессияси шу йил 7 декабрь куни эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари 6 декабрда эрталаб соат 10 дан 19 гача Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми биносида, 7 декабрда эрталаб соат 9 дан бошлаб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 7 декабрь куни эрталаб соат 9 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида бўлади.

ДАДИЛ ҚАДАМ

Т. ОСЕТРОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари

УНИНЧИ беш йиллик маррасига етиш учун яна бир шахдам қадам қўйилди. Бу ғоят катта аҳамиятга молик қадамдир. Республикамиз меҳнаткашларининг ўнинчи беш йилликни қандай якунлашлари, мамлакатимизнинг умуммиллий хазинасига улар қўшадиган ҳиссанинг салмоғи кўп жиҳатдан шунга боғлиқдир.

КПСС XXV съездининг қарорлари, 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари ишимизнинг асосий йўлланмаси бўлиб, ўз ишларимизни ана шунга мувофиқ олиб бормоқдамиз, муваффақиятларимизни шунга қараб аниқлаб олмоқдамиз.

Республикамиз саноат корхоналарининг коллективлари ўн бир ойлик планни муддатидан илгари бажардилар. Пландан ташқари миллион-миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Бу йил республикамиз пахта далаларида энг катта ғалабага эришилди. Бу ғалаба шунинг учун ҳам қимматлики, беш йилликнинг тўртинчи йилида Ўзбекистон пахтаси учун об-ҳаво ноқулайликлари туфайли юз берган ғоятда мураккаб шароитларда кураш олиб борилди. Пахтачиликда юқори чўққиларни нишонга олган пахтакорларимиз унга ўтган йилнинг кузи ва қишиданоқ мустаҳкам замин яратишга киришдилар, қийинчиликлар билан курашишга шай турдилар, ниҳоят, юз берган қийинчиликларни мардлик билан енгдилар.

Партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари пахтакорларимизни юз берган қийинчиликларни енгишга сафарбар этиш, уларни аниқ мақсад сари йўналтириш учун катта ташкилотчилик ишлари олиб бордилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ғўзаларнинг амал олишини тезлаштирайлик!» деган Мурожаати қишлоқ хўжалик ишларининг ана шу босқичи учун муҳим дастуриламал бўлди.

Бу йилги қийинчиликларни енгишда Иттифоқ ҳукуматининг оталарча ғамхўрлиги ва катта ёрдами жуда муҳим роль ўйнади. Республикамиз пахтакорлари қўшимча ўғит, техника, қишлоқ хўжалик машиналарига эҳтиёт қисмлар ва бошқа кўплаб нарсалар олдилар. Бу оталарча ғамхўрлик табиат ўжарликлари билан курашда пахтакорларнинг қалбларини тўлқинлантирди. Қуёш етказиб беролмаган ҳароратнинг ўрни юрак ва қадоқ қўллар ҳарорати билан тўлдирилди. Пахтакор деҳқонларимиз пахта тайёрлаш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш — фақат мамлакатимиз олдидагина эмас, балки қардош социализм мамлакатлари олдидаги интернационал бурч эканини яхши тушундилар.

Қийин ва узоқ муддатли кураш мисли кўрилмаган ғалаба билан якунланди — она-Ватан хирмонига 5 миллион 720 минг тонна «оқ олтин» уюлди, унинг 320 минг тоннаси қимматбаҳо ингичка толали пахтадир. Бу ўтган йилдагидан анча кўп. Улкан меҳнат ғалабасига республикамизнинг барча областлари муносиб ҳисса қўшдилар. Қорақалпоғистон АССР, Тошкент, Бухоро, Қашқадарё, Сирдарё, Жиззах, Хоразм, Сурхондарё областларининг пахтакорлари, айниқса, фидокорлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилдилар, давлат пахта тайёрлаш планларини муддатидан илгари бажардилар, пландан ташқари минг-минг тонналаб «оқ олтин» етказиб бердилар. Самарқанд, Фарғона, Андижон, Наманган областларининг пахтакорлари ҳам жонбозлик кўрсатиб ишладилар, марра сари тобора яқинлашмоқдалар.

Пахтачиликни механизациялаш даражаси йилдан-йилга оширилмоқда. Ғўза парвариши даврида пахтакорларнинг мададкорига айланган техника воситалари пахта йиғим-терими мавсумида ҳал қилувчи куч бўлди. Техника воситаларисиз бу йилги ғалабага эришиш мумкин эмас эди. Пахтакор деҳқонларимиз бу йил пахта теримига, айниқса жиддий тайёргарлик кўрдилар. Республика линейкасига 33100 «зангори кема», 8900 кўрак терадиган машина, 3600 тўкилган пахтани терадиган агрегат чизиб қўйилди. Механизатор кадрлар ҳам эртароқ тайёрланди. Уларнинг малакасини оширишга алоҳида эътибор берилди. Дала гвардиячилари стажировка ва синовдан ўтказилди, маъқул кўрилганларига техника воситалари ишониб топширилди. Ўтган йиллардаги пахта йиғим-терими мавсумида жуда яхши самаралар берган ипатоволиклар методи бу йил, айниқса, кенг қўлланилди. Республикамизда 3100 терим-транспорт комплекслари тузилди, улар составида 7600 звено қизғин иш олиб борди. Отрядлар иши аниқ ташкил қилинди, «дала — бункер — тележка — тайёрлов пункти» конвейер усули кенг қўлланилди, бу эса терилган пахтани пеш-ма-пеш жўнатиш имкониятини берди.

Техника воситаларининг юқори даражада тайёрланиши, механизаторларнинг бой тажрибаси кўпчилик областларда машина теримида юқори кўрсаткичларга эришиш имкониятини берди. Жиззах областида тайёрланган ялпи пахтанинг 80 проценти, Тошкент областида 79, Сирдарё областида 70, Қорақалпоғистон АССРда 65 проценти бункерлардан тўкилди. Республикамизда машина теримини ташкил этиш ишидан ибрат олса арзийдиган районлар кўп. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пахтани фақат техника воситалари ёрдамида териб олиш ҳақидаги ташаббусини маъқуллаган Тошкент областининг Ғалаба районида ҳосилнинг 90 проценти машиналарда терилди. Механизмлар ёрдамида ҳосилни йиғиштириб олишда Дўстлик, Оқолтин, Коммунистик, Бўз, Тахтакўпир ва бошқа қатор районлар ҳам энг юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Республикамиз ўзининг дала гвардиячилари билан ҳақли равишда фахрланади. Эндиликда бункерлардан 640 тонна пахта тўккан Дўстлик районидаги Ленин номли совхознинг механизатори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўлан Дадажонов, 600 тонналик маррани эгаллаган Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз механизатори Холмўмин Сафаров, хўжалик йилини 510 тонна пахта териш билан якунлаётган Нарпай районидаги Ислом шоир номли совхоз механизатори Усмон Мамадиёров ва бошқа кўплаб илғорларнинг номини фахр билан тилга оламиз. Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова машинада 450 тонна пахта териб, аввалги йиллардаги рекордни яна такрорлади.

Пахта йиғим-теримининг қизғин кунларида шаҳарликлар ҳам актив қатнашдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республикамизнинг барча меҳнаткашларига Мурожаати уларни пахта теримига чорлади. Мурожаатда шундай масъулиятли дамларда ҳаммани пахтакор бўлишга чақирилди, ҳамма пахтакорлар сафидан ўрин олди.

Республикамиз пахтакорларининг бу йилги ғалабасини Ўроқ билан Болға, шаҳар билан қишлоқнинг мустаҳкам иттифоқисиз тасаввур этиш мумкин эмас. Шаҳар қишлоқ меҳнатчиларига минерал ўғитлар, техника етказиб берди, фаннинг энг янги муваффақиятларини туҳфа қилди. Шу йилнинг ўзидагина республикамиз пахтакорлари 6227 пахта териш машинаси, деярли 18.000 трактор, 1800 кўрак тозалаш агрегати, пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун 15.700 прицеп, 872 пахта ортадиган механизм ва бошқа кўплаб техника воситалари олди.

Пахта йиғим-теримининг барча босқичларида социалистик мусобақа юқори поғонага кўтарилди. Областлар, районлар, бригадалар, звенолар ўзаро беллашдилар. Мусобақадош дўстларимизнинг ўзаро фикр алмашувлари, қимматли маслаҳатлари ва тавсиялари жуда катта фойда келтирди. Тожикистон, Туркманистон, Озарбайжон пахтакор республикалари вакилларининг мусобақа шартларининг бажарилишини текширишдан ўтказишлари катта самаралар берди.

Ҳамма жойда меҳнат шароити яхшиланди, маданий-маиший ва медицина хизмати кўрсатиш намунали йўлга қўйилди. Партия, совет ташкилотлари, хўжалик органлари бу масалаларга жиддий эътибор бердилар. Хизмат кўрсатишнинг ҳамма хиллари теримчилар ва механизаторлар хизмат қилаётган жойларга кўчирилди. Бу йил районлар ва хўжаликларга 1750 автомагазин хизмат кўрсатди, маиший хизмат кўрсатиш системаси бўйича 1150 стационар комплекс қабул пунктлари ва 400 кўчма бригадалар ишлаб турди.

Республикамиз қишлоқ меҳнатчилари пахтачиликни ривожлантиришда юқори кўрсаткичларга эришиш билан бир қаторда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа соҳаларига ҳам эътиборни кучайтирдилар. Чорвадорларимиз сут, жун, қоракўл тери харид қилиш давлат планларини муддатидан илгари бажардилар. Тухум харид қилиш ўтган йилдагига нисбатан 77 миллион дона кўпайди. Ўтган йилдагига қараганда дон, хусусан қимматли озуқа шоли етиштириш ҳам кўпайтирилди. Пилла сотиш плани 112,6 процент бажарилди. Сабзавоткорлар 2 миллион 800 минг тоннадан кўпроқ маҳсулотлар тайёрладилар, шундан деярли 1 миллион тоннасини умумиттифоқ фондига етказиб бердилар.

Эришилган муваффақиятлар КПСС XXV съезди ва партия Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларини амалга оширишда республикамиз меҳнаткашлари жонбозлик кўрсатиб қилган бунёдкорлик меҳнати, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари олиб борган жуда катта ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг самарасидир.

Йилга якун ясар эканмиз, ютуқларни кўриш билангина чегараланиб қолмасдан, халқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришдаги камчиликларимизни ҳам кўрмоғимиз, резервларни қидириб топмоғимиз, тўпланган тажрибаларни умумлаштирмоғимиз ва олға томон қадам босишимизга ёрдам берадиган ҳамма имкониятларни ҳаракатга келтирмоғимиз зарур.

Ҳозир республикамиз далаларида келаси йил янги ҳосилига замин яратиляпти. Ерлар чуқур шудгорланяпти, шўр ювиляпти, ирригация тармоқларини тозалашга киришилди.

Келаси йили бутун мамлакат революция доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини нишонлайди. Республикамиз меҳнаткашлари ҳам бу шонли санани жуда катта туҳфалар билан кутиб оладилар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1979 йил) Пленумидаги нутқида, шу Пленум қарорларида, СССР Олий Советининг иккинчи сессияси ҳужжатларида ҳаммамизнинг олдимизга янги вазифалар қўйилди.

Ҳеч шубҳа йўқки, республикамиз меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи босқичи — 1980 йилни коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида янги муваффақиятларга эришиш билан якунлаш учун бутун куч-ғайратларини сафарбар этадилар.

ПАХТАЗОР ЮЛДУЗЛАРИ

Қўшкўпир районидаги Калинин номли колхознинг илғор механизатори, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Пошшахон Хуббиева (юқоридан биринчи сурат) ўзи меҳнат қилаётган хўжалик «оқ олтин» хирмонига 300 тоннадан ортиқ дурдона тўкди. Пахтакор районидаги Кичанов номли совхознинг пешқадам теримчиси Мавлуда Маматқулова (ўртадаги сурат) мавсумда 15 тоннадан зиёд, Ленинград районидаги «Социализм» колхозининг моҳир теримчиси Ҳалимахон Турдиқулова мавсумда 12 тонна «оқ олтин» терди.

К. Отаев (ЎзТАГ), А. Тўраев, Ю. Умаров фотолари.

●

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАСИ. «Каракалпакзаготхлопкопром» бирлашмасига қарашли хўжалик ҳисобида ишлайдиган Тахиатош транспорт-экспедиция базаси коллективи кўплаб мамлакатларга пахта толаси етказиб беради. Суратда: қардош Чехословакия тўқувчиларига жўнатиш учун тайёрланаётган маҳсулот.

А. Лихварь фотоси. (ЎзТАГ).

БАҒИШЛОВ

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати

Дунёда қутловлар бор
  Бири биридан гўзал.
Дунёда табриклар бор
  Бири биридан эзгу.
Ва лекин бу оламда
  Топилмас ҳеч бир маҳал
Она юрт қутловидан
  Баландроқ бирор туйғу.

Шу мўъжаз ҳаётимни
  Эл-юртга боғлабман то,
Бир кетмончи ўғлидай
  Унга эшман — тирикман.
Қаҳрабо тизимчанинг
  Донаси каби гўё
Мустаҳкам шу қаторнинг
  Тақдирига шерикман.

Тонг билан Ватан бўйлаб
  Бир хабар қоқди қанот,
Ўзбек яна ўз сўзин
  Устивор дўндирипти.
Бетимсол талатўпда
  Музаффар-у босабот —
Ўзбек яна дўпписин
  Қиялаб қўндирипти.

Миллион йиллик сўз эрур
  Пахта бизнинг луғатда,
Жўякларда бошланган
  Оналар тўлғоқ дарди.
Мабодо ўсимликка
  Забон битса албатта,
Пахта нави энг аввал
  Ўзбекча гапирарди.

Одатий нурин сочар
  Оламга ҳар кун қуёш
Бағрида не сирлар бор —
  Сиғмайди тасаввурга!
Шу бир чаноқ пахта ҳам
  Зоҳирдан масъум, юввош
Ва лекин заҳматлари
  Сиғмас онгга, шуурга.

Дунёда инсонлар бор
  Майда бир армон сабаб
Бир бирин ёқавайрон,
  Тупроққа қоришади...
Оламнинг эгнин бутлаш —
  Ўзбекда шудир матлаб,
Шу армон, деб чўнг халқим
  Бир умр олишади.

Бизнинг уйган хирмонга
  Чамбар қилсанг чечакдан
Юлдузлар шабнам мисол
  Бўларди унга инжу.
Боласи уйда қолган
  Муштипар келинчакдан
Хизирсифат чолгача —
  Барчанинг меҳнати бу!

Халқим, сенсан элларга
  Тўкин дастурхон тузган,
Неъматинг ўзингга ҳам
  Барқарор бўлсин, деяман.
Уйган бу хирмонинг ҳам
  Қуёшга қўлин чўзган
Муҳташам ҳайкалингга
  Пойдевор бўлсин, деяман!

ЮКСАКЛИККА ИНТИЛИБ

Хоразмликлар республикамизнинг улкан хирмонига баракали ҳисса қўшдилар. Шу факт қувончлики, бу йил ҳам рекорд ҳосил байроғини қўлимизда сақлаб қолдик. Юз минг гектардан ортиқ майдонда пахта етиштирадиган область миқёсида ҳар гектар ҳисобига 40 центнердан ошириб ҳосил олиш ҳазилакам гап эмас. Районимизда эса ҳосилдорлик 43 центнерга етди.

Эндиликда Хоразмда рекорд ҳосил етиштириш ташаббуси ҳар қачонгидан кенг қанот ёйди. 45—50 центнерчилик ҳаракатига қўшилган хўжаликлар, 50—60 центнерчи бригадалар сафи янада кенгайди.

Колхозимизнинг пахта майдони 1200 гектар. Халқ хўжалик планига кўра, давлатга 5000 тонна пахта сотишимиз, ҳар гектар ердан 41,7 центнердан ҳосил олишимиз керак эди. Ҳозиргача эл хазинасига топширган «оқ олтини»миз 5650 тоннага, ҳар гектар майдондан йиғиштириб олинган ҳосил 47 центнерга етди. Ҳали далада ҳосил бор. Унинг бир мисқолини ҳам увол қилмай тезроқ йиғиб-териб олиш ва ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун курашни давом эттирмоқдамиз.

50 центнер! Ҳосилдорликни бу даражага етказиш осон эмас, албатта. Аммо, мард кишилар осон йўлни танламайди. Катта мақсад йўлида учраган машаққатларни сабот билан енгиб, юксак довонларни эгаллаш — ўзбек пахтакорларининг олижаноб фазилатидир. Бу йил ҳам шундай бўлди. Пахтакорларнинг пўлатдек мустаҳкам иродаси табиий офатлардан устун чиқди.

1979 йил ҳосили учун «жанг» эрта баҳорданоқ бошланди. Кетма-кет сел-ёмғирлар деҳқончилик ишларини кейинга сурди, айрим далаларга икки-уч марта чигит экилди. Ёзда қуёшнинг ҳарорати нормадан паст бўлиб, ғўзанинг ривожланиши кечикди. Бу ва бошқа қийинчиликлар тўғрисида батафсил гапириб ўтиришга ҳожат ҳам йўқ. Улар ўтиб кетди. Қаттиқ кураш, мислсиз жасорат туфайли ғалаба таъминланди. Пахта ҳосилининг 60 процентдан кўпроғи машиналарда терилди. Шариф Оллоберганов, Отагелди Каримов, Раҳим Хўжаниёзов, Шарифбой Норбоев каби механик-ҳайдовчилар машиналар бункеридан 250—300 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар. Раҳима Оллоберганова, Сафаргул Аҳмедова, Гулжон Қурбонбоева, Ёқутжон Ўрозматова, Соражон Бобожонова ва бошқа чевар теримчилар хирмонларга 10—12 тонна «оқ олтин» билан ҳисса қўшдилар.

Уста пахтакорлар бошчилик қилаётган пешқадам бригадалар рекорд ҳосил етиштириб, шон-шуҳрат қозондилар. Одамбой Аскаров, Отажон Ҳайитбоев, Қурбондурди Оллоназаров, Раҳим Тожибоев бошлиқ бригадалар 55—60 центнерлик маррани эгаллаб, социалистик мусобақа ғолиблари сафидан ўрин олишди. Ҳамма бригадаларда ўртача ҳосилдорликни ана шу пешқадамлар эришган даражага кўтариш — пахта ҳосилини кўпайтиришнинг муҳим резервидир.

Рекорд ҳосилнинг замини ҳозирдан бошлаб яратилади. Ҳосили тўла териб олинган далаларни ғўзапоядан тозалаш, капитал текислаш, органик ўғитлар тўплашни бошлаб юбордик. Ирригация тармоқлари барвақт тозаланди ва ариқларга сув очилди. Тупроқнинг шўрини кишда ювиб қўйишнинг афзаллиги тажрибада исботланган.

Баракали хирмон кўтарилган ва йил якунланаётган бир пайтда катта меҳнат эвазига етиштирилган ҳосилни сўнгги кўрагигача йиғиштириб олиш учун қизғин кураш кетяпти. Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати уйғотган меҳнат активлиги ва жасорат давом этмоқда.

Пахтакор ҳеч қачон эришилган даража, эгалланган марра билан қониқмайди. У кенг уфқларни, янги довонларни кўзлашга одатланган. Биз ҳам янада юксакроқ чўққиларни эгаллаш ҳақида ўйламоқдамиз. Рекорд ҳосил байроғини қўлда сақлаб, пахтакорлик касбимизни улуғлайверамиз.

Сотим ҚАЛАНДАРОВ,
Урганч районидаги Ленин номли колхоз раиси.

КУМУШ ТОҒЛАРИМИЗ

Севимли пахтакор ўлкамизда яна меҳнат тантанаси: азамат «оқ олтин» ижодкорлари жуда катта қийинчиликлар эвазига қўлга киритилган ғалаба нашидасини сурмоқдалар. Меҳнатсевар пахтакорлар табиат инжиқликларига уюшқоқликни, мустаҳкам интизомни қарама-қарши қўйдилар. «Ўроқ ва Болға» бузилмас иттифоқига чексиз садоқатли ишчилар синфи, барча шаҳарликлар уларга ёрдамга отландилар.

Ўзбекистон пахтакорлари уйган 5 миллион 720 минг тонналик улкан «оқ олтин» тоғида биз, машинасозларнинг ҳам улушимиз борлигидан чексиз фахрланмоқдамиз. Она-Ватан омборларига топширилган дурдонанинг 60 процентдан зиёди корхонамизда ишлаб чиқарилган серунум машиналарда терилганлиги бизни ғоятда мамнун қилмоқда.

Мен яқинда бўлиб ўтган КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленумида иштирок этиш шарафига муяссар бўлдим. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев шу Пленумда сўзлаган нутқида Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ходимларининг шавкатли меҳнатига юксак баҳо берди. Унинг илҳомбахш, оташин қалб сўзлари барча пахтакорлар сингари, пахтакорлар учун замонавий «зангори кема»лар тайёрлаб бераётган биз, машинасозларни ҳам янгидан-янги меҳнат жасоратлари ва зафарларига руҳлантирмоқда.

Корхонамиз коллективи ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида мамлакат пахтакор хўжаликларига камида 9,5 минг дона сифатли пахта териш машиналари етказиб бериш мажбуриятини олган эди. Сўзимиз сўз, у шубҳасиз бажарилади. Бизнинг ҳозирги бутун диққат-эътиборимиз келаси беш йилликнинг ҳар бир йилида ишлаб чиқариладиган машиналар сонини 13—15 мингтага етказиш, 1980 йилни ленинчасига ишлаш йилига айлантиришга қаратилган.

М. МУИДИНОВ,
«Ташсельмаш» заводи бригадири, КПСС Марказий ревизия комиссияси аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилсин:

Ленинград райони — район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Мираҳмедов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Исмоилов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Йўлдошева, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Нишонов, район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Ғафуржонов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Мадраҳимов;

Нарпай райони — район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Исанов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Примов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Омонов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Бобоёров, район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Зоиров, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Рўзиев;

Гулистон райони — район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Шукуров, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Маманова, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Тоштемирова, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Маматов, район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Абдуғафуров, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Хайруллаев.

МАТОНАТ

Назир САФАРОВ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси

Пахта ўзбек халқининг ифтихори, дейдилар. Бу — бежиз эмас. Бугунги кунда халқимизнинг довруғини оламга таратаётган — унинг «оқ олтини»-да. Пахта меҳнатталаб ўсимлик. Аммо халқ хўжалигининг минг бир эҳтиёжига зарур пахтадек қадр-қиймати бениҳоя баланд экиннинг ўзи бўлмаса керак!

Бу йил пахтачилик тарихида мисли кўрилмаган сермашаққат, матонатталаб йил бўлди. Деҳқон тили билан айтганда — йил оғир келди. Лекин шуниси борки, ҳар қандай иш ҳам ўз-ўзидан бўлмайди. Айниқса, улуғ ишлар оғир кўчади. Мурод-мақсади аниқ бўлган, катта режа билан ишга қўл урган киши ниятига эришганда бутун қийинчиликларни, чарчоғини унутади. Оламда ундан бахтиёр киши бўлмайди. Чунки у ғолиб!.. Гарчи шундай бўлса-да, бу йилги баҳор ташвишларини, ўша оғир ва мушкул дамларни бободеҳқон ҳеч қачон унутмаса керак, деб ўйлайман.

Ўша қийин дамларда партиямиз даъватларидан илҳомланиб меҳнат қилган, жасорат кўрсатган халқимизнинг ватанпарварлик туйғуси, метиндек иродаси, интернационал эътиқоди бу қадар мустаҳкам бўлмаганида эди, ёшу қари бир тан, бир жон бўлиб пахтаси учун курашмаганида эди, эҳтимол бундай беқиёс зафарни қучиш амри маҳол бўлар эди.

Мўл ҳосил етиштириш жуда оғир кечган бу йил партия ходимлари ҳам, хўжалик раҳбарлари ҳам пахтакорларимиз билан доимо ҳамнафас бўлдилар, толиқиш нималигини билмадилар. Кунларни тунларга улаб, шижоат билан меҳнат қилдилар. Техникадан оқилона фойдаланиб, табиат етказган зиён-заҳматларни бартараф этдилар. Бу йил баҳорда рўй берган офат ғўзанинг қарийб бир ойлик «умрини ўғирлади». Пахтакорларимиз кўз нури, қалб ҳарорати билан ғўзасини парвариш қилди. Натижада ҳар қачонгидан мўл-кўл ҳосил етиштирилди!

Катта ғалаба келтирган бу йилги оммавий ҳаракатга халқ жасорати ва матонати, дея ном берилса арзийди.

Ҳалол меҳнати туфайли шон-шавкат орттирган, довруғи оламга кетган «оқ олтин» бунёдкорлари, улкан ғалабангиз муборак бўлсин!

ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

ТЕРМИЗ, 5 декабрь. (ЎзТАГ). Сурхондарё область партия активининг йиғилишида КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг планлаштиришни яхшилаш ва хўжалик механизмини такомиллаштириш ҳақидаги қарорларини бажариш соҳасида область партия, совет, хўжалик органларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг вазифалари муҳокама қилинди. Йиғилиш қатнашчилари хўжалик ишига раҳбарликни яхшилаш йўлларини белгиладилар, шу соҳадаги иш тажрибасини ўртоқлашдилар, саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқаришни кўпайтиришда социалистик мусобақа муҳим роль ўйнаётганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Йиғилишда ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш ва ҳуқуқни бузиш ҳолларига қарши курашни кучайтириш соҳасидаги ишларни яхшилаш масаласи ҳам кўриб чиқилди.

Йиғилишда область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

КОММУНИСТЛАР НАМУНАСИ

Серқуёш Ўзбекистонимиз она-Ватанга 5 миллион 720 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» етказиб бериб, юксак социалистик мажбуриятни шараф билан бажарди. Бу хирмонга бизнинг Пахтачи районимиз ўзининг 57 минг тонналик дурдонаси билан муносиб ҳиссани қўшди. Ҳар гектар майдондан 44 центнердан ҳосил кўтарилди.

1979 йилни районимиз пахтачилиги тарихида ҳосилдорликни ошириш, дала ишлари, хусусан теримни комплекс механизациялашда, айниқса, катта ғалабаларга эришилган йил дейиш мумкин. Пахта йиғим-терими даврида далаларимизда 277 терим машинасидан иборат 19 терим-транспорт отряди ишлади, бункерлардан 39 минг тонна дурдона тўкилди. Ҳар бир «зангори кема» билан 145 тоннадан пахта терилди. Донгдор механизаторларимиздан Муртазо Фармонов 350 тонна пахта териб, районимиз шароитида энг юқори кўрсаткичга эришди. Равшан Очилов, Холмурод Бобоев, Эшдавлат Санақулов, Худойназар Тожиев, Усмон Ражабов, Ориф Шукуровларнинг бункерлардан тўккан пахтаси 250—300 тоннани ташкил этди.

«Самарқанд» колхозининг республикада хизмат кўрсатган пахтакор Норхол Қурбонова бошлиқ бригадаси гектаридан 72 центнердан хирмон кўтариб, районимиз пахтачилиги тарихида энг юксак ҳосилдорликка эришди.

Пахта усталаримиз қийин келган об-ҳаво шароитида ҳам ҳосилдорликда 50-60 центнерлик натижага эришиш учун мусобақани кучайтирдилар, моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш билан ички резервларни шу мақсад йўлига бўйсундирдилар. Натижа кутилганидан зиёд бўлди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Сафар Эргашев, Ёрқул Эргашев, Ҳазрат Худойназаров, Каромат Шукурова, Ҳасан Эшмўминов ва бошқа ўнлаб бригадаларимиз ғалаба рапортига биринчилардан бўлиб имзо чекдилар.

Бу йил машина терими қатори қўл теримига катта эътибор бердик. 180 дан ортиқ коммунист иш бошида туриб, теримда ибрат кўрсатди. Охунбобоев номли колхознинг моҳир теримчиси Гулнора Назарова хирмонга 12 тонна пахта тўкди. Унинг издоши Мастура Болтаеванинг кўрсаткичи ҳам бундан кам бўлмади. Киров номли колхоздан Адолат Исломова, Эътибор Каримова, «Самарқанд» колхозидан Зубайда Тожиева ва бошқа юзлаб теримчиларимиз қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилдилар.

Ирмоқлар бирлашиб дарёлар ҳосил қилганидек, азамат механизаторларимиз, теримчиларимиз, садоқатли ёрдамчиларимизнинг фидокорона меҳнатлари меваси жамланиб, ҳосилдорликни ошириш, план ва мажбуриятларнинг тезроқ бажарилишини таъминлади. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор Ш. Қаҳҳоров раислик қилаётган Карл Маркс номли колхоз гектаридан 51 центнердан пахта ҳосили олиб, катта карвонга карвонбошилик қиляпти. Охунбобоев номли коллектив хўжалик эса социалистик мажбуриятни адо этиб, 1981 йил ҳисобига 500 тонна «оқ олтин» топширди. «Коммунизм», «Пахтакор», Киров номли, «Самарқанд», Свердлов номли, Калинин номли колхозлар, Пушкин номли янги ташкил қилинган совхоз меҳнаткашлари ҳам 1979 йилини пахтачилик соҳасидагина эмас, бошқа тармоқларни ривожлантиришда ҳам катта муваффақиятлар билан якунламоқдалар.

З. НОРҚУЛОВА,
Пахтачи район партия комитетининг биринчи секретари.

ХИРМОНИНГИЗ МУБОРАК

Аҳдига вафодор серқуёш республикамиз пахтакорлари улкан зафар қучдилар. Она-Ватан хазинасига армуғон этилган «оқ олтин»имиз 5 миллион 720 минг тоннадан ошиб кетди. Бу қувончли хабарни ҳаммамиз орзиқиб кутган эдик. Севинчимизга севинч қўшилди.

Улкан ғалабага Ленин орденли областимиз деҳқонлари ҳам арзигулик ҳисса қўшдилар. Бухороликларнинг «оқ олтин» тоғлари ҳар йилдагидан ҳам баланд бўлди. Пешку райони деҳқонлари унга ўзларининг салкам 50 минг тонна пахталари билан ҳисса қўшдилар. Районда ҳар гектар майдондан 55—60 центнердан хирмон кўтарган коллективлар кўп бўлди. М. Нуриллаев, Ё. Ҳамроев, Р. Раҳимов, Х. Норов, С. Рамазонов, Н. Музаффаров каби пахта усталари бошчилик қилган бригадаларни мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Колхозимиз деҳқонлари ҳам пахтачиликда бу йил улкан зафарларни қўлга киритдилар. Баҳор ва ёз фасллари деҳқончилик учун сермашаққат келган бўлса-да, куз ўз саховатини элдан аямади. Бу қабул қилинган юксак мажбуриятимизни бажаришимизда катта роль ўйнади. 12 октябрь куни колхозимиз йиллик халқ хўжалик планини шараф билан адо этди. Ўшандан буён мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдамиз. Ҳозирга қадар ҳар гектар майдондан териб олинган ҳосил 52 центнердан ошди. Далаларимизда ҳали ҳосил бор. Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан пахтамизнинг сўнгги толаларигача йиғиб оламиз, ҳосилдорликни гектар бошига 55 центнердаига етказамиз.

Колхозимизда бу йил кўпцентнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёзди. Ш. Бозоров, А. Норқулов, У. Рустамов каби уста деҳқонлар бошлиқ бригадаларимизда ҳар гектар майдондан 60 центнердан ошириб хирмон кўтаришга муваффақ бўлинди. Мен бошчилик қилаётган бригада эса ҳосилдорликни салкам 70 центнерга етказди.

Шуни ҳам алоҳида айтиб ўтмоқчимизки, колхозимиз баҳодирлари Варахша массивидан бу йил 500 гектар янги ер очиб, деҳқончилик қилган эдилар. Қўриқ зонада ҳам мўл пахта ҳосили етиштирилди. Келгуси йили янги ерларни ўзлаштиришни яна давом эттирамиз. Шундай қилиб, республикамизнинг катта хирмонига муносиб ҳисса қўшаверамиз.

Азиз пахтакор дўстларим! Республикамизнинг «оқ олтин» хирмони баралла кўкка бўй чўзган, социалистик мажбуриятларимиз ошириб бажарилган шу кунда ҳаммангизни улкан ғалаба билан чин қалбимдан қутлайман. Меҳнат, ғайрат ва омилкорлик эвазига бунёд этилган хирмонингиз, муборак бўлсин!

С. ҲАЙРУЛЛАЕВ,
Бухоро область, Пешку районидаги «Москва» колхозининг бригада бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

Республикамизнинг улкан хирмонини бунёд этишда 60 центнерчи бригадаларнинг ҳиссаси салмоқли бўлди. Суратда: Яккабоғ районидаги «Ленинизм» колхозининг 60 центнерчи бригада бошлиғи Эшпўлат Бердиев.

А. Элмирзаев фотоси.

ТАБРИГИМ СЕНГА

Муҳаммад АЛИ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати

Тонг билан уйғондим, товланди саҳар,
Оҳ, саҳар тўлғанди муаззам шаҳар:
Шаҳар узра елар зафарли хабар!
Сендан хабар кутиб бўлдим-ку илҳақ,
Азиз она халқим, азиз она халқ!

Олтин далаларнинг зилдай қутқуси
Пардай кўнгилларда макон тутгувси,
Не тонг, ҳаволанса Ватан туйғуси,
Кезса дунёларни мисли кўкда барқ!
Азиз она халқим, азиз она халқ!

Бунда меҳнат қилар қуёшнинг ўзи,
Сир — Аму, икки дўст, қурдошнинг ўзи,
Тоғлар янглиғ қоим бардошнинг ўзи,
Баҳордан тинмадинг, роҳатга бефарқ
Азиз она халқим, азиз она халқ!

Ғўза — тилсиз гўдак, гўдак бамисол
Қўлга қараб турар сассизу беҳол,
Бир боқишдан дардин билиб, англаб ол!
Мунис қалбинг бордир, меҳрибон филҳақ
Азиз она халқим, азиз она халқ!

Ўзбек — сўз бегидир, дилга этса жо
Бас, айтар сўзини айлагай адо,
Битта чигитни деб йигитлар фидо,
Қизларинг меҳнати қошингда барҳақ,
Азиз она халқим, азиз она халқ!

Ажабмас, чарх урса фазогир фарзанд,
«Оқ олтин» тоғ кўрса тоғларга пайванд,
Ҳимолайдан баланд, Помирдан баланд,
Ёқа тутиб қолмиш жаҳон, ғарбу шарқ,
Азиз она халқим, азиз она халқ!

Эй, умри покиза нурга тўлуғим!
Қабул эт таъзимим, менинг қуллуғим!
Тўйга изн берсин юртнинг улуғи!
Шодлик, кўнгилларда қўзғол энди, халқ!
Азиз она халқим, азиз она халқ!

Олқишлайман

«Бугун республикамиз пахтакорлари катта зафар қучдилар!» Радиодан таралган бу хушхабар олиму шифокорнинг, ишчи-ю студентнинг, ўқувчи-ю санъаткорнинг—барчанинг дилини бирдай ҳаяжонга солди, ларзага келтирди.

5 миллион 720 минг тонна! Ана шу улкан «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш йўлида бобо деҳқон озмунча азият чеккани йўқ. Пахтакорлар ҳузурида бўлиб биз қайта экилган далаларни кўрган эдик. Августда эндигина бир қарич бўлган ғўзаларни кўрган эдик. Бу ерларда ҳатто пахта бўлишига ҳам ишонгингиз келмасди. Пахтакорлар кечани-кеча кундузни-кундуз демай, бетиним меҳнат қилди. Ҳалиги бир қарич ғўзалар бўй чўзди, ҳосилга кирди, мана энди ҳар гектаридан 40—50 центнердан бебаҳо дурдона берди ҳам! Фидокорона меҳнат туфайли тенгсиз ғалабани қўлга киритган пахтакорга таъзим қилмай бўладими!?

5 миллион 720 минг тонналик улкан хирмонни бунёд этишда, ишчилар ҳам, студентлар ҳам, санъаткорлар ҳам — барча-барча пахтакорларга мададкор бўлди. Етти яшардан етмиш яшаригача этак боғлаб теримга чиқди. Сўнгги довон эгаллангунга қадар улар бир жон, бир тан бўлиб меҳнат қилдилар. Шундай аҳил, бир-бирига меҳрибон, меҳнаткаш ва азамат халқ фарзанди эканлигимдан фахрланаман!

Бунёдкор, пахтакор халқим! Сизга олқиш бўлсин, сизга шараф-шон!

Сора ЭШОНТЎРАЕВА,
СССР халқ артисти, икки марта СССР Давлат мукофоти лауреати.

Республикамизнинг улкан хирмонини бунёд этишга ҳар бир пахтакор, ҳар бир ҳашарчи ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Суратдаги йигит — Кимсан Носиров Избоскан районидаги Крупская номли мактабда инглиз тилидан дарс беради. У ишдан бўш вақтларида «Шарқ юлдузи» колхози далаларида меҳнат қилиб 12 тонна «оқ олтин» териб берди.

Р. Ашуров фотоси.
(ЎзТАГ).

ЖАСОРАТ ГУЛТОЖИ

ПУБЛИЦИСТИКА

Ассалом, пахтакор ўлкамнинг миришкор деҳқони! Шодлиги ичига сиғмаган бир фарзандингиздай суюнчи сўрасам айб этманг бугун. Сиз йил бўйи орзиқиб, ошиқиб, бедор кутган кун келди. Пахта гулли дўппингизни осмонга отиб, шодлигингизни оламга овоза қилсангиз арзигудек кун келди. Қутлуғ кузимизнинг сўнгги нурафшон куни сиз яратган олтин тоғнинг олтин чўққисини яркиратиб, зафар ола келди, шон ола келди.

Сиздай дала донишмандлари, пахта полвонлари билан қучоқ очиб бел олишмоқ, чаноқлар ғадир-будирлигини эсга солгувчи қадоқ қўлларингизни кафтимизга олиб, чин дилдан табрикламоқ ўзи бир шарафдир.

Биз пахтани—қуёш фарзанди дердик, аслида, у Сизнинг фарзандингиз, деҳқон дилбанди экан! Ахир, инсон ҳам ўз дилбанди учун шунчалар — Сиз ғўзангиз атрофида парвона бўлганчалик, куйиниб-куйманганчалик жон фидо қилар-да! Тили бўлса, ғўзангизнинг ўзи достон қилиб айтиб берарди бу йилги мардлигингизни. Кўзи бўлса, қуёшнинг ўзи кўргандир — шу баҳорги дўл, сел, қум кўчкилари, бўронлардан кейинги далангизни, юракларни ларзага солгудай ўша манзараларни. Ернинг ўзи сўзлай олса, айтиб берарди, албатта, бошига тушган ўша мусибатларни. Сиз чеккан ўша азоб-уқубатлар, енгган оғирчилик-қийинчиликларни, ўйлаб далада қолиб кетиб, Сиз кўрсатган ўша қаҳрамонликларни...

Мана, ўша мушкул кунлардан, деҳқон иродаси, мардлиги, жасоратига синов бўлган кунлардан биттаси. Авжи баҳор эди ўшанда. Эрта келган лайлаклар жуфт-жуфт бўлиб далалар узра пастлаб учиб гир айланар эдилар. Шабада пайкал оралаб, бўй кўрсатиб уч-тўрт кулоқ бўлиб қолган ғўзаларнинг тагини юмшатиб, ишлов бериб юрган тракторлар овозини гоҳ узоқ-узоқларга олиб кетар, гоҳ бу овозни ўша ёқлардан олиб келар эди. Кечга яқин кутилмаганда тоғ томондан салқин эпкин эсиб, тоғ ортидан қоп-қора булут тошиб чиқа бошлади. У адрлар устига ҳунук бир соя ташлаб, бутун осмону фалакни қоплаб борар, ваҳоқати жуда совуқ эди.

Кейин момақалдироқ қарсиллаб, булутлар ўтли дарз кетди-ю шатира-шутур дўл уриб берди. Ёнғоқдек келадиган, ундан кичикроқ муз парчалари тинимсиз ерга тарақа-туруқ уриларкан, шундай бир муз шарроси вужудга келдики, ундан ҳеч бир нарса омонлик топмайдигандек эди. Бу ола-тасир, табиатнинг инжиқ ўйини чорак соатча давом этдими-йўқми, лекин шу вақт ичида дўл ўз ишини қилиб кетган эди. Косонсой пахтазорларида биронта йилт этган ғўза тупи омон қолмаганди. Эгатлар музга тўлиб, совуқ ялтираб ётар, битта ё иккита далада эмас, неча минг гектарда шу аҳвол эди.

Ўшанда кўрсангиз эди кўз очиб юмгунча бўлган бу ишдан бир зум лол қолган наманганлик деҳқонни. Унинг алам-изтиробдан қорайиб кетган юзларини, жиққа ёшга тўлган кўзларини кўрсангиз эди ўшанда. У бошига зўр мусибат тушиб, фарзандидан жудо бўлиб қолган кишига ўхшаб кетарди шу топда. Деҳқон ҳам шу куни ўз фарзанди — юрак дилбанди — ғўзасидан айрилиб қолганди.

Битта шунинг ўзи бўлса кошки эди. Худди ўша кезлари табиат аксига олиб, ҳали дўл, ҳали селлари билан, ҳали бўрон, ҳали қум кўчкилари билан наинки фақат Фарғона водийсида, Бухоронинг Қизилқумга туташиб кетган Ўртачўлида ҳам, асрлардан бери сув юзини, кўм-кўк экин бетини кўрмаган Қарши чўлининг янги ерларида ҳам, Хоразм воҳаси, Самарқанд диёри, Қорақалпоқ даласида ҳам ўзича «ўйин» кўрсатар, деҳқон сабот-бардошини синовга тутар эди. Лекин Сизнинг мардлигингиз шундаки, табиатдан инъом-эҳсон кутиб қолмадингиз. Баҳор ўтиб боряпти, ёз келиб қолди, буёғи қандай бўларкин, демадингиз. Сизнинг валломатлигингиз шундаки, табиатнинг бемаврид тўполонларидан зиён кўрган ўша бир миллион гектарга яқин ерга умид билан қайта уруғ ташлай олдингиз. Қарийб бир ой кечки бўлиб қолган ғўзаларингиз атрофида минг ўргилиб, юз парвона бўла олдингиз. Меҳнатларингиз зое кетмаслигига, ҳар битта пешона терингиздан, чексиз меҳрингиздан дур-жавоҳир унишига ишона олдингиз.

Шу буюк ишонч мана бугун юзингизни ёруғ, ўзингизни улуғ қилиб турибди! Шу тўзим билмас умид мана бугун Сизга шон-шараф келтириб турибди! Шу букилмас иродангиз туфайли мана бугун пешонангиз яркираб, ғолиблар даврасида ўтирибсиз!

Шундай метин иродаси бўлмаса, ўша ғўзасини дўл уриб кетган Косонсой адирларидаги даласида уч марталаб қайта чигит эккан Абдусаттор Шарипов бир йилда икки марта эт ташлаб бўлса ҳам, бир ой кечки ғўзасидан 50 центнер устида ҳосил кўтара олармиди! Минг тонналик хирмон уя олармиди! Буни қайси мардликдан, жангоҳларда кўрсатилган қаҳрамонликдан кам дейсиз?!

Сиз . Қизилтепанинг Қизилқумга туташиб кетган Тандирча массивида бўрон қутуриб, қумлар тентираганини кўрганмисиз?! Уни чўлликлар билмаса, биз тасаввур этишимиз қийин. Лекин ўша ёзи билан тандирдай қизиб ётгувчи ерларда деҳқончилик қилишга отилиб чиққан Худоёр Сулаймонов бу йил ўшандай мудҳиш манзарани кўрганида, юз гектарли даласида қум сувдай оқиб, бир текис яшнаб ётган ғўзаларини ютиб кетганида қай аҳволга тушганини тасаввур эта оларсиз?! Оғир кунда ҳол сўраб борган Марказком секретарига у қайси юрак, қандай ишонч билан «барибир кўнглимиз чўкмайди, пахта бўлади, етказиб оламиз» дея олди экан, дерсиз?! Мана бугун ўша чўлқувар азамат даврангизда кўкрак кериб ўтирибди. Чин коммунистларга хос жасорат кўрсатиб қўйиб, сўзининг устидан чиқиб, ўша қум олган ерларнинг гектаридан салкам олтмиш центнердан хирмон уя олганини айтиб, юзларидан нур ёғилиб ўтирибди. Унга, унингдек мард деҳқонларга тасаннолар бўлсин!

Улар ёнида мен Қарши даштининг ниҳояти иккинчи йили деҳқончилик қилинаётган Ойдинобод массивида чўл табиатининг ҳамма «жабр-ситамлари»ни мардонавор енгиб донг таратган Насриддин Абдуллаевни кўришни истар эдим. Билсангиз, у асрлар бўйи ёмғир нималигини билмаган Қаршининг ҳақиқий чўлида деҳқончилик қилади. Лекин бу баҳор ўша ерларда ҳам ўзининг одам боласи кўрмаган жалалари билан ҳамма тасаввурларни ағдар-тўнтар қилиб юборди. Энг ёмони, у мурғак ғўзаларни ер билан яксон қилиб оқизиб кетди. Лекин чўлқуварларнинг мардлиги, матонати шундаки, улар ғўзаларинн тиклаб ола билдилар, парваришини ўрнига қўйиб, уни биринчи гуллата олдилар. Биринчи бўлиб, совхоз планини уддалай олдилар. Мана бугун чўлнинг ўша эллик даражали оташ нафасига, ғўзаларни қовжиратиб қўйгудек «афғон шамоллари»га чидаган, терим мавсумининг бош қашишга қўл тегмайдиган долзарб паллаларида меҳнатдан қочмай ўзини кўрсата олган танти деҳқон Насриддин Абдуллаевнинг машинада терган пахтаси 700 тонналик бамисоли бир Ойдинтоғдек яркираб турибди. Совхоз аҳли эса Ойдинобод далаларидан шу кунгача пландагидан икки баробар кўп — 6 минг тоннага яқин олтин тоғ уйди. Бу ҳам ўзига хос жасоратдир!

Ҳорманг энди, сўнгги кунгача — ғалабагача мардонавор туриб берган дала заҳматкашлари! Ҳорманг энди, чигит ерга тушган кундан то сўнгги тола териб олингунча даладан бери келмаган бригадир ва механизаторлар! Ҳамма ҳузур-ҳаловатни, ўйин-кулги, маишатни унутган, дам нималигини билмаган, тонг саҳардан ярим тунгача далада пахта кетида қолиб кетган, фақат пахтасини ўйлаган ташкилотчилар, раису райком секретарлари, ҳорманг энди! Ҳорманг энди, айтганининг устидан чиққан уста деҳқонлар! Сиз бамисоли узоқ космик парвоздан ғалаба билан қайтган космонавтлардек бизга азизсиз, эл олқишига сазоворсиз. Чунки шу эл сизни худди ўша узоқ парвозга кетган космонавтлардек ҳар куни, ҳар соат, бутун баҳор, ёз-куз бўйи кузатиб турди. Сводкаларга, матбуот марказн хабарларига, телевизор экранларига интизорлик билан тикилиб, ҳолингиздан хабар олиб турди. Томир уришингизни, ишингизнинг боришини, парвозингизни билиб турди. Чин дилдан сизга омад, зафар, ғалаба тилаб турди. Вақти келганда, кузнинг қисталанг кунларида ёнингизга ёрдамга етиб борди.

Мана энди шу эл-юрт Сиздай дала қаҳрамонларини ўша мард космонавтлардек олқишламоқда. Жасоратингиз гултожи — 5 миллион 720 минг тонналик «оқ олтин» тоғларингиз билан қутламоқда. Хорма, ҳамиша бор бўл, довруқли пахтакорим, демоқда.

Муроджон МАНСУРОВ.

ПАХТАЗОР ЮЛДУЗЛАРИ

Нишон районидаги «Пахтаобод» совхозининг моҳир механизатори Дилором Эшонқулова мавсумда 300 тонна пахта териб берди (юқоридаги суратда). Кўпмингкилограммчи теримчи Мунаввар Акбарова эса Бўз районидаги «Ленинчи» совхозининг «оқ олтин» хирмонига катта улуш қўшди (пастдаги сурат).

А. Тўраев ва И. Илёсов фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИДА

Қашқадарё областида физкультура — оммавий ишлар қандай аҳволда? Халқ депутатлари маҳаллий Советлари шу соҳада нима ишлар қиляптилар? Ана шу масалалар Ўзбекистон ССР Олий Совети ёшлар билан ишлаш ва соғлиқни сақлаш ҳамда социал таъминот комиссияларининг 5 декабрь куни бўлиб ўтган қўшма мажлисида кўриб чиқилди.

Доимий комиссиялар халқ депутатлари область, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларига, Ўзбекистон ССР спорт комитетига, бошқа бир қанча ташкилотларга физкультура ва оммавий ишларни янада ривожлантириш юзасидан амалий чоралар кўришни тавсия қилдилар.

Шу куни Ўзбекистон ССР Олий Советининг табиатни ва ер ости бойликларини муҳофаза қилиш доимий комиссияси мажлиси бўлди. Депутатлар баъзи министрликлар ва иттифоқ қарамоғидаги корхоналарда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш тадбирларига ажратилган капитал маблағлар қандай ўзлаштирилаётганлиги тўғрисидаги масалани кўриб чиқдилар. Комиссия ерларни тиклаш, ер майдонларини овчилик хўжаликларига бириктириш юзасидан илгари берган тавсиялари қандай бажарилаётганлигини текширди. (ЎзТАГ).

ҲОРМАНГ

Қалби пахтасидай оқ ва бегубор республикамиз пахтакорлари зўр жасорат кўрсатдилар ва қутлуғ маррага етдилар, партия ва халққа берилган ваъдани шараф билан бажардилар. Етти яшардан етмиш яшаргача бу қутлуғ айёмни орзиқиб кутди. Ҳамма пахтакор бўлган ўлкада бундан бошқача ҳам бўлиши мумкин эмас.

Гапнинг сирасини айтганда, республиканинг улкан «оқ олтин» хирмони катта меҳнат эвазига тикланди. Халқимизнинг интернационал бурчга чексиз садоқати, лафзи ҳалоллиги яна бир карра намоён бўлди.

Бу йилги об-ҳаво пахтакор учун ҳам, қишлоқ хўжалиги билан алоқадор бўлган илм аҳли учун ҳам бирдай катта синов бўлди. Чунки селекциячи олимлар яратган ўрта ва ингичка толали ғўза навлари, автомат шпиндель, турли минерал ўғитлар, атроф-муҳитга зарарсиз дефолиантлар жиддий синовдан ўтди.

Пахта — халқимизнинг миллий ифтихоридир. Шундай экан, пахта ҳосилдорлигини тинмай оширишда биз, олимлар пахтакорлар билан доимо бир сафдамиз. Келгусида ғўзанинг янада эртапишар, серҳосил, машина теримибоп, касалликларга чидамли, толаси саноатбоп, кам сув ичадиган навларини яратишда селекциячи олимларимиз ўзларининг куч ва ғайратини, билим ва истеъдодини аямайди.

Пахта — бебаҳо бойликдир. Совет ҳокимияти йиллари мобайнида Ўзбекистонда пахтанинг ялпи ҳосили 10 баравардан зиёд кўпайди ва ҳозирнинг ўзидаёқ йилига 5,5 миллион тоннадан ортиқ пахта етказиб берилмоқда. Ҳосилдорлик уч баравардан зиёд ортиб, гектар бошига 9 центнердан 30 центнерга етди. Зўр ифтихор туйғуси билан айтиш мумкинки, бу дунёдаги энг юқори кўрсаткичларнинг биридир. Биз бундай ҳайратомуз муваффақиятга илм-фан ютуқлари билан илғор пахтакорларнинг бой тажрибасини омухта қилиб эришдик. Биз бундай тарихий ютуққа партиянинг доно раҳбарлиги ва раҳнамолигида, совет халқларининг метиндек мустаҳкам дўстлиги, Ўроқ ва Болға иттифоқи туфайли эришдик.

Ишончимиз комилки, селекциячи олимларимиз ғўзанинг янгидан-янги навларини яратиб, конструкторларимиз терим машиналарини такомиллаштириб, кимёгарларимиз минерал ўғит ва дефолиантларнинг янги хилларини яратиб, «оқ олтин» яратувчи олтин қўлларнинг меҳнатини енгиллаштиришга баракали ҳисса қўшаверадилар.

Ҳорманг энди, азиз пахтакорлар!

Содиқ МИРАҲМЕДОВ,
СССР Давлат мукофоти лауреати, ВАСХНИЛ академиги.

ХАЗИНАЛАР САНДИҒИ

Инсон қўлидан келмайдиган иш йўқ. Агар у хоҳласа, дарёлар сувини тескари оқизади, қақроқ чўлларга жон бахшида этади, афсоналарни ҳақиқатга айлантиради. Йўқни бор қиладиган, Ватан хазинасига қут-барака киритадиган, эл-юрт дастурхонини тўкин-сочин қиладиган ҳам инсондир, қадоқ қўлли деҳқондир.

Қарши чўллари қип-қизил саҳро эди, сувсизликдан ҳатто янтоқлар қурирди. Бугун ўша чўл ўрнида кўркам шаҳарчалар, ишчи посёлкалари қад кўтарди, улкан пахтазорлар, боғ-роғлар бунёдга келтирилди. Қарши чўли — маъмурчилик масканни! Чўл ҳуснини очган, жамолини оламга кўз-кўз қилган чўлқуварлардир. Партия амри, халқ иродаси билан қурилган Қарши магистрал канали ҳаёт манбаига айланди. Бу ерда янги пахтачилик, боғдорчилик, чорвачилик совхозлари тузилди. Шулардан бири ва тўнғичи бизнинг Чўли Бегимқулов номли совхоздир.

1975 йилда Нишон районимиз тузилди. Шу йили совхозимиз ташкил қилинди. Ўша йили чўлқуварлар 1500 тонна пахта етиштирдилар. Бу йил эса тайёрлаган пахтамиз 8500 тоннадан ошди, халқ хўжалик планини шараф билан бажардик. Ҳосилдорликни 35 центнерга етказдик. Ялпи пахтанинг 90 процентини машиналарда тердик.

Чўлқуварларимиз пўлатдек тобланди, ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам пахтадан юқори ҳосил олиш илмини ўрганди. Нурулла Жаҳонгиров бошқараётган бўлимимиз бу йил 2500 тонна «оқ олтин» етиштирди. Рауф Ҳаққиев, Бўри Абдураимовлар бошқараётган бўлимлар гектаридан 40 центнердан ошириб хирмон кўтарди. Янги ерда хазиналар сандиғини очиш азамат чўлқуварларимизга ишониб топширилган, улар бу ишончни оқлашяпти. Мўмин Ҳакимов бошлиқ бригада ипак пахтанинг гектаридан 43 центнердан хирмон кўтарди. Раҳмонқул Ҳаитов, Мамадали Маматов, Эшмўмин Ўтаганов, Жума Холматовлар бошлиқ бригадалар пахтадан кўтарган ҳосил 45—46 центнерга етди.

Чўлқуварларимиз, айниқса механизаторларимиз пахтачилик ишларини комплекс механизациялашда байроқдор бўлмоқдалар. Ака-ука Шоди ва Очил Иброҳимовлар бу мавсумда машинада 700 тонна пахта тердилар. Эшмўмин Чориев, Ҳайитқул Иброҳимов, Карим Баратовлар механизацияга ихлос қўйиб, юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Республикамиз пахтакорлари она-Ватанга 5 миллион 720 минг тоннадан ортиқ дурдона етказиб бериб, юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Катта довондан ошилди. Энди меҳнатимиз билан етиштирилган ҳосилни охирги мисқолигача йиғиб олишимиз, ерларни ғўзапоядан тозалашимиз, чуқур шудгорлашимиз, ўғитлашимиз, яхоб бериш, шўр ювишга тайёрлашимиз керак. Қийин об-ҳаво шароитида рекорд кўрсаткичга эришган пахтакорларимиз келаси йил мўл ҳосилига ҳам мустаҳкам замин яратишлари турган гап. Совхозимиз чўлқуварлари умумхалқ социалистик мусобақасида ғолиблар сафида қадам ташлайверадилар. Келаси йил 10 минг тонналик ҳосил маррасини эгаллашни мўлжаллаб қўйдик.

С. БАРАТОВ,
Қашқадарё область, Нишон районидаги Чўли Бегимқулов номли совхоз директори.

АНДИЖОН ҲИССАСИ

Республикамиз пахтакорлари катта довон ошганини эшитиб беҳад хурсанд бўлдик. Бу мисли кўрилмаган ғалабада, биз андижонликларнинг ҳам улушимиз бор. Об-ҳаво қийинчиликларини мардонавор енгиб, она-Ватанга шу кунга қадар 533 минг тонна «оқ олтин» етказиб бердик.

Терим даврида мусобақа қизғин давом этди. Пахта жангида ишга яроқли ҳар бир андижонлик қатнашди, ўз ҳиссасини қўшди. Техникага таянган деҳқонлар олдинда боришди. Буни Бўз мисолида яққол кўриш мумкин. Районимиз теримнинг дастлабки кунларида областда энг орқада эди. Кейин машинанинг шарофати туфайли ҳаммадан олдинга ўтиб олди. Пахта планини Фарғона водийсида биринчи бўлиб бажарди. Республика хирмонига 33,5 минг тонна пахта тўкдик. Бу халқ хўжалик планида кўзда тутилганидан 1700 тонна кўп. Ялпи ҳосилнинг 27,5 минг тоннаси машиналар билан териб олинди.

Районимизда машинада пахта териш йиллик плани 129 процентга етказиб бажарилди. Ипатоволиклар методи асосида терим-транспорт отрядларининг ташкил этилиши эришилган ғалабанинг муҳим омилларидан бири бўлди. Шуниси қувончлики, теримнинг қизғин палласида районимиз 10 кун давомида йиллик планнинг 4,5—5 проценти миқдорида пахта топшириб, республика байроғини қўлга киритди. Машҳур пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маннон Жалолов директорлик қилаётган «Партия XX съезди» совхози йиллик планнинг 10—11 проценти миқдорида пахта тайёрлаб, Андижон областида рекорд кўрсаткичга эришди. Республика партия ва ҳукуматининг кўчма Қизил байроғини олган бу машъал хўжалик район бўйича тайёрланган пахтанинг учдан бир қисмини берди.

Бизнинг хўжалигимиз меҳнат аҳли ҳам катта зафар қучди. Йиллик пахта тайёрлаш халқ хўжалик плани ортиғи билан бажарилди. Давлатга салкам 12 минг тонна юқори сифатли пахта етказиб берилди. Жами ҳосилнинг 9,5 минг тоннаси машинада терилди.

Республикамизнинг улкан хирмонини бунёд этишда ҳар бир бўлим, ҳар бир бригаданинг улуши бор. Бизнинг бригадамиз ҳам «оқ олтин» тоғларини барпо этишда фаол қатнашди. Биз 100 гектар ерда деҳқончилик қилган эдик. Пахта планини биринчилар қаторида уддаладик. Ялпи ҳосилнинг 97 проценти машина билан териб олинди.

10 йилдан бери бригадир-механизаторман. Шу давр ичида 3200 тонна пахта тердим. Бу йил ҳам «зангори кема» бункеридан 500 тоннадан зиёд пахта тўкдим.

Абдуфаттоҳ СОЛИЕВ,
Андижон область, Бўз районидаги «Ленинчи» совхозининг бригадир-механизатори.

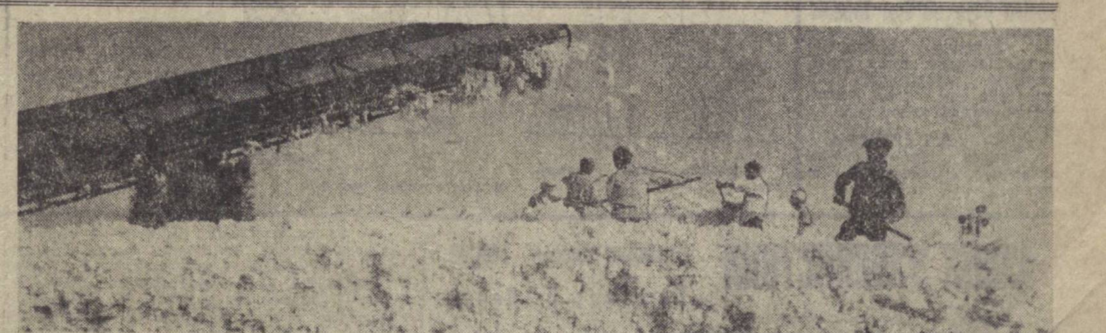

Коммунистик районидаги К. Маркс номли колхоз пахта пункти ишчилардан А. Усмонов, Г. Тўраева, С. Аҳмедовалар мавсумда жуда яхши меҳнат қилдилар. Суратда: К. Маркс номли колхоз пахта пунктида.

В. Таран фотоси.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

ТИЛАКДОШМИЗ

Олег Васильевич ГРУША, СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг бош офтальмологи, профессор:

Дўстлик ва жасорат шаҳри Тошкентга биринчи марта келишим. Бу ерда ўтаётган офтальмологларнинг V Бутуниттифоқ съездида қатнашиш шарафига мушарраф бўлганлигимдан — пахтакор ўлка пойтахтига меҳмон бўлиб келганлигим билан беҳад фахрланаман.

Бизда, Москвадаги кўз касалликлари клиникаларида, илмий-тадқиқот институтларида ҳар йили кўплаб ўзбекистонлик офтальмологлар ўз малакаларини ошириб қайтадилар, кўз касалликларига қарши кураш соҳасида янгидан-янги тажриба орттирадилар. Бош офтальмолог ҳамда ўзбекистонлик кўз шифокорларига ҳамкасб сифатида ҳозирги вақтда олдимизда турган айрим масалалар хусусида бир-икки оғиз сўз айтиб ўтишни истар эдим. Инсонда учрайдиган кўз касалликларининг турлича белгилари, ҳолатлари жиддий ўрганиб чиқилган. Шундай бўлса ҳам, ҳали олдинда ҳал этилиши ва ўрганилиши лозим бўлган бир қатор ташкилий ва илмий проблемалар ҳам мавжуд.

Кўз касалликлари мутахассислардан, айниқса, ёш кадрлардан микрохирургияни чуқур ўрганиш, микроаппаратлар ёрдамида кўзнинг турли хасталикларини аниқлаш, чуқур билим ва катта сабр-бардош талаб қилади. Ахир бу нозик аппаратларсиз кўзнинг майда толаларидаги дардни аниқлаб бўлмайди. Бу, барча офтальмологларга маълум. Бугунги кунда республика офтальмологларининг микрохирургик жараёнлар устида чуқур илмий-тадқиқот ишлари олиб бораётганлиги кишини қувонтиради. Ишимизнинг ана шу ниҳоятда нозик, аммо шарафли соҳасида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган ҳамкасбларимнинг ажойиб ғалабаларни қўлга киритишларига тилакдошман.

ГЎШТНИ ЎЗИМИЗ ЕТИШТИРАМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг «Қишлоқ хўжалиги корхоналари, ташкилотлари ва муассасаларининг ёрдамчи хўжаликлари тўғрисида»ги қарори ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумида шу масала юзасидан берган тавсияномаларини коллективимиз зўр қувонч билан кутиб олди.

Чорвачилик соҳасини йўлга қўйгунга қадар биз мева ва сабзавот етиштириш билан шуғулланиб келган эдик. Ўз хўжаликларида етиштирилган сабзавот маҳсулотларини дастурхонга қўйиш кишига зўр қувонч бағишлайди. Партиямизнинг муҳим қароридан сўнг чорвачиликни ҳам катта йўлга қўйиш учун кураш бошладик.

Маҳаллий совет органларига маслаҳат қилдик. Ташаббусимиз маъқулланди. Қорамол ва қўй-эчки боқиладиган ферма ҳамда чўчқачилик фермасини юзага келтирдик. Бир ёқадан бош чиқариб иш тутилса, чорвачилик учун етарли резервларни вужудга келтириш мумкинлигини ҳаёт яна бир карра исботлади. Бу ишнинг ташкилий томонларига батафсил тўхталиб ўтмайман. Энг муҳими шундаки, биз энди гўштга, сутга ва тухумга бўлган эҳтиёжимизни ўзимиз тўла таъминламоқдамиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV пленуми арафасида қўшимча 20 тонна гўшт тайёрладик ва уни етиштириш бўйича мажбуриятни муддатидан илгари бажардик. Фермаларимизда ҳозир 550 чўчқа, 250 қўй ва 80 бош қорамол боқилмоқда. Ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, шундай хулосага келдик: 1980 йили 50—55 тонна, 1981 йили эса камида 80 тонна гўшт тайёрлашимиз мумкин.

Ёрдамчи хўжаликни ривожлантира бориб, озуқа базасини ҳам мустаҳкамлаяпмиз. Хусусий озуқа ишлаб чиқариш базамизни мустаҳкамлаш эвазига биз ҳозирданоқ гўштга топшириладиган йирик бош қорамол оғирлигини 450 килограммга, чўчқани 150 килограммга, қўйни эса 57 килограммга етказдик. Маҳсулот таннархи ҳам қиммат эмас. Чўчқанинг ҳар центнер гўшти учун 98 сўм сарфлаяпмиз.

Ёрдамчи хўжаликни ривожлантириб, гўшт етиштиришни кўпайтириш бундан буён ҳам асосий вазифамиз бўлиб қолаверади.

Р. КАРИМОВ,
Бухоро область, «Шофиркон» санаторияси бош врачи.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАРИДА

Амударё жиловланди

Амударёнинг Туямўйиндан ўтадиган қисмида дарёни жиловлаш учун қизғин кураш борди. Қурувчилар бутун куч ва имкониятларини ишга солдилар. Уларнинг Амударё сувидан далаларни суғоришда тезроқ фойдаланишга қаратилган мардона курашлари қувонч билан якунланди. Дарё тўсилди. Унинг суви Туямўйин гидроузелида ҳалқаланиб, сунъий денгизга қуйила бошлади.

Гидроузелни бунёд этишда касби бинокор бўлган кўплаб кишилар мардона меҳнат намуналарини кўрсатдилар. Дарёнинг жиловланиши учун кураш мусобақаси давомида кўпгина бригадалар ва участкалар, ўнлаб зарбдорлар беш йиллик планларини адо этишга эришдилар. Отахон Турсунов, Сергей Цой, Йўлдош Ғафуров, Туроб Шаропов, Болта Искандаров, Рўзим Собиров каби бетончилар, монтажчилар ва бошқа касб эгалари Амударё қирғоғидаги зарбдор меҳнатда ғайрат-шижоатлари ва бой иш тажрибаларини намойиш қилдилар. Мадёр Қиличев ўз юк машинаси билан тупроқ ташишда рекорд кўрсаткичларга эришди.

Шундай меҳнат қаҳрамонларининг шижоати билан Амударё гидроузели барпо этилаётган жойда тезоқар дарё жиловланди. Гидроузел орқали сув омборига айқириб оқаётган обиҳаёт жилваси кўзни қамаштиради. Сув омборига келгуси йил суғориш мавсуми бошлангунга қадар 2,6 миллиард кубометр обиҳаёт тўпланади.

Гидроузел комплексида қурилиш ишлари давом этяпти. Бу иншоот тўла-тўкис қуриб фойдаланишга топширилгач, сув омборига 7,8 миллиард кубометр сув тўпланади. Шунча миқдордаги сув Ўзбекистоннинг ва Туркманистоннинг шимолий районларидаги минглаб гектар серҳосил ерларда деҳқончилик қилиш имкониятини яратади.

Суратда: Туямўйин гидроузелининг бугунги манзараси.

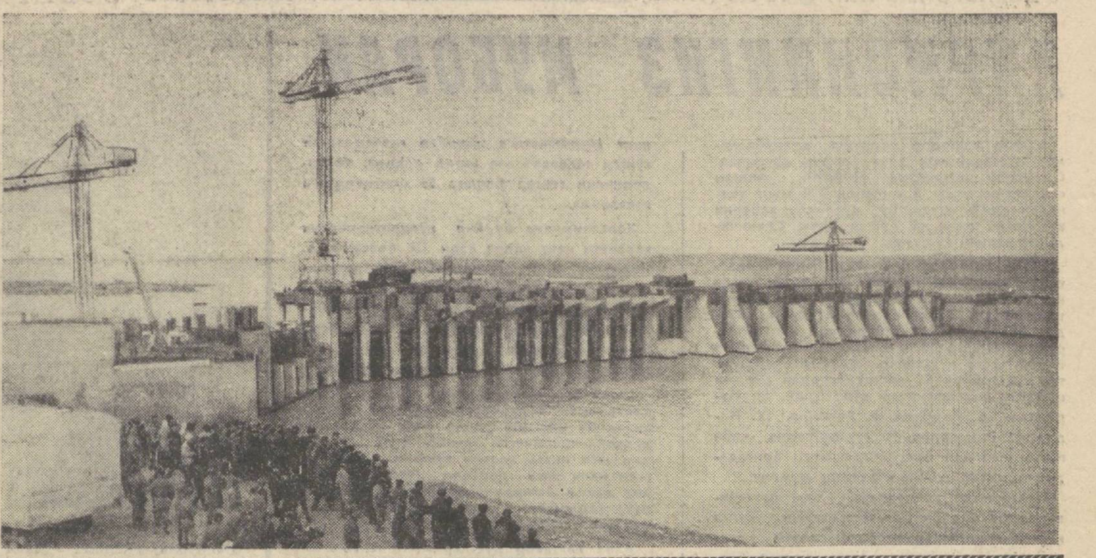

К. Отаев фотоси. (ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

БЕРЛИН, 4 декабрь. (ТАСС). Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер бугун шу ерда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан учрашди.

Суҳбат давомида СССР билан ГДР ўртасида сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида қардошларча муносабат тинимсиз ва самарали ривожланаётганлигидан мамнуният изҳор этилди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг республика ташкил этилганига 30 йил тўлиши муносабати билан ГДРга қилган расмий дўстона визити иккала мамлакат ўртасида ҳамкорликни янада такомиллаштириш ва чуқурлаштиришда янги қудратли омил бўлганлиги уқтириб ўтилди.

Муҳим халқаро проблемалар хусусида ҳам фикрлашиб олинди. Кескинликни юмшатиш, қуролланиш пойгасини жиловлаш ва тинчликни мустаҳкамлаш йўли хусусида Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси тамомила бир фикрда эканлиги яна таъкидлаб ўтилди. Бу принципиал йўл Варшава Шартномаси мамлакатлари Сиёсий маслаҳат комитетининг қарорларида, қардош партиялар съездлари қарорларида қайта-қайта ўз ифодасини топди.

Европа хавфсизлиги масалаларига алоҳида аҳамият берилди. Шу муносабат билан ўртача олисликдаги янги ракета-ядро қуроллари турларини кўпайтириш юзасидан НАТОнинг маълум режаларига нисбатан ягона баҳо берилди ва социалистик мамлакатларнинг хавфсизлигини таъминлаш учун Варшава Шартномасига қўшилган бошқа давлатлар билан биргаликда барча зарур чораларни кўришга қатъий қарор қилинганлиги изҳор этилди.

Суҳбат самимий, ўртоқларча вазиятда ўтди.

РЕФЕРЕНДУМНИНГ ДАСТЛАБКИ ЯКУНЛАРИ

ТЕҲРОН, 4 декабрь. (ТАСС). Эронда янги конституция лойиҳасини тасдиқлаш юзасидан ўтказилган референдум якунланмоқда. Янги конституция мамлакатнинг монархия ағдариб ташлангандан кейинги давлат структурасини белгилаб беради. Эрон матбуотининг хабар беришича, дастлабки маълумотларга кўра, асосий қонун мутлақ кўпчилик овоз билан маъқулланди.

Теҳронда Ислом революцион кенгаши билан Эрон муваққат ҳукуматининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда сўзга чиққан кенгаш вакили Ҳабиби яқин икки ой мобайнида мамлакатда президент ва мажлис (парламент) сайланади, деб айтди. Сайловдан кейин мамлакатда доимий ҳукумат ташкил этилади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ВАШИНГТОН. Қўшма Штатларда сурункасига учинчи кварталда меҳнат унумдорлиги пасаймоқда. Ҳукуматнинг яқиндагина эълон қилган маълумотларига кўра, июль-сентябрь ойларида меҳнат унумдорлиги даражаси бир йилга ҳисоблаганда 0,7 процент қисқарган. Шу йилнинг ўтган ойларида меҳнат унумдорлиги бундан ҳам тез суръатлар билан пасайиб 2—3 процентга етган.

«Вашингтон пост» газетасининг хабарига кўра, АҚШ сўнгги 30 йил мобайнида иккинчи маротаба йилни меҳнат унумдорлиги пасайиши билан якунламоқда.

АККРА. Бу ерда шу йилнинг июнь ойида сайланган Гана парламентининг биринчи сессияси очилди. Сессия очилишида республика президенти Ҳ. Лиманн программ нутқ сўзлади. У Гананинг Африкани батамом озод этиш учун кураш сиёсатига содиқ эканлигини таъкидлади. (ТАСС).

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЙЎЛ БЎСАҒАСИДА

Европа чорраҳада турибди. У кескинликни юмшатишни, давлатлар ўртасидаги муносабатларда тинч-тотув яшаш принципларини бундан буён ҳам қарор топтириш йўлидан борадими, ёки орқага тисланиб, қурол-яроғларни кўпайтиришга ва шу тариқа уруш хавфининг кучайишига имкон берадими? — деган савол ўртада кўндаланг бўлиб қолди. Бу саволнинг жавоби кўп жиҳатдан Шимолий Атлантика кенгашининг 12 декабрь куни Брюсселда тўпланадиган сессияси қатнашчилари қай позицияда туришларига боғлиқ бўлади. Бу сессия Американинг Совет Иттифоқи территориясига зарба уришга мўлжалланган янги ракета-ядро қуролини ишлаб чиқариш ва уни Ғарбий Европа мамлакатларида жойлаштириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқади.

Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари, шунингдек Ғарбий Европа жамоатчилигининг ғоят кенг доиралари Европа халқларига тинчлик ва ҳамкорлик йўлини таклиф этмоқдалар ҳамда шу йўлда актив курашмоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежнев шу йил октябрь ойида Берлинда сўзлаган нутқида кескинликни юмшатишни ва Европа халқлари хавфсизлигини ҳимоя қилиш соҳасида баён этиб берган ва унинг ўзи «Правда» газетаси мухбирининг 6 ноябрдаги саволига қайтарган жавобида ривожлантирган ҳаракат программаси бунинг яққол далили бўлиб қолди. Бу программа кескинликни юмшатишни давом эттириш, бу жараённи чуқурлаштириш ва ҳарбий соҳадаги кескинликни ҳам юмшатиш зарурлигига асосланади. Программа Европа қитъасида ҳарбий кескинликни юмшатишнинг ҳамма асосий соҳаларини: ядро қуролларини, оддий қуролларни қисқартиришни, ишончни мустаҳкамлаш тадбирларини ўз ичига олади.

Халқ оммасининг ҳаётий манфаатларини, унинг ядро уруши бошланишига йўл қўймаслик муддаосини ифодаловчи совет ташаббуслари бутун дунёда кенг миқёсда қўллаб-қувватлаб кутиб олинди. Кўпгина сиёсий партиялар, касаба союз ва жамоат ташкилотлари, бир қанча мамлакатларнинг давлат ва сиёсий арбоблари бу ташаббусларни ижобий баҳоладилар.

Европани қуролланиш пойгасининг янги даврасига дучор қилаётган, мухолифият чиқаришга интилаётган кимсалар бу таклифларни бошқача назар билан кутиб олдилар. Шуниси характерлидирки, Қўшма Штатлар ва уларнинг иттифоқчилари Совет Иттифоқининг ва социалистик мамлакатларнинг таклифларига ҳали ҳам жавоб берганлари йўқ. Улар бу ташаббуслар умуман фойдали ва ҳатто амалий эканини оғизда тан олсалар ҳам аслида эса уларнинг аҳамиятини очиқдан-очиқ камайтириш билангина чекланмаедан, ҳатто уларнинг моҳиятини сохталаштиришга ҳам уринмоқдалар.

АҚШнинг «қурол-яроғларни модернизациялаш» ва «қўшимча қуролланиш» деб аталган Ғарбий Европа хусусидаги режалари замирида нималар яшириниб ётганига синчиклаб назар ташланса, бу позицияни тушуниш осонроқ бўлади. Гап шундаки, НАТО кенгашининг декабрь сессиясида Ғарбда баъзи кимсалар тасвирлашга уринаётганидек, Американинг Ғарбий Европадаги қўшинлари ихтиёридаги қурол-яроғлар системасини такомиллаштириш режалари эмас, балки АҚШнинг дунёнинг мана шу районида жойлаштирилган ва стратегик вазифаларни ҳал этишга мўлжалланган ядро потенциалини сифат ва миқдор жиҳатдан батамом ўзгартириш программаси кўриб чиқилади. АҚШ мудофаа министри Г. Браун Қўшма Штатларнинг мақсади 80-йилларнинг ўрталарига бориб НАТОнинг Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлардан ҳарбий устунлигини таъминлашдан иборат, деб очиқдан-очиқ айтди. АҚШнинг агрессив ҳарбий доктринаси эҳтимол тутилган душманга ёппасига ядро зарбалари уришни, ядро қуроли соҳасидаги устунлик эса, океан нариёғидаги стратегларнинг фикрича, уларнинг қўлига мана шу душманни «батамом қириб ташлаш имкониятини» беришини кўзда тутиши ҳам маълум.

Американинг ракета-ядро қуроли янги системаларини Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар чегараларига яқинлаштириб қўйиш режаси ҳам ана шу доктринадан келиб чиқади, «уруш ҳаракатларининг Европа майдони» эса Вашингтоннинг стратегик концепцияларига мослаштирилмоқда. Ғарбий Европада 600 тага яқин қанотли ракета ва баллистик «Першинг-2» ракетасини жойлаштириш мўлжалланмоқда. Қўшма Штатларнинг Ғарбий Европада Совет Иттифоқига қарши қаратилган биринчи зарба берувчи ракета воситалари омборини вужудга келтириш нияти ҳам мутлақо равшан кўриниб турибди.

Совет оммавий ахборот воситалари, чет эл жамоатчилиги Вашингтоннинг Ғарбий Европадаги милитаристик йўлини фош этиб, унинг хатарли тус олиб бораётганлигини ҳақли равишда таъкидламоқдалар. Бу хатар қаердан келиб чиқади?

Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасида ҳам, Варшава Шартномаси билан НАТО ўртасида ҳам кучларнинг тахминий тенглиги ҳозирги халқаро ривожланишнинг, халқаро кескинликни юмшатишнинг негизи эканлиги яхши маълум ва Ғарбнинг раҳбар арбоблари ҳам шуни тан олганлар. АҚШ билан НАТОнинг мана шу тенгликни ўз фойдасига бузиш, ҳарбий устунликка эришиб олиш йўлидаги ҳар қандай уринишлари Совет Иттифоқи ва Варшава Шартномасидаги бошқа мамлакатларнинг ўз хавфсизлигини мустаҳкамлаш соҳасида қўшимча чоралар кўришига муқаррар олиб бориши табиий.

Яна шу нарса ҳам равшанки, бу режанинг рўёбга чиқарилиши қурол-яроғларни чеклаш ва сўнгра қисқартириш масалалари юзасидан ўтказилаётган ёки мўлжалланаётган музокаралар учун сиёсий иқлимни жиддий равишда ёмонлаштирган бўлур эди. Бугина эмас, мана шундай музокаралар заминининг ўзи бузилган бўлур эди.

Европада бир-бирига қарама-қарши турган ҳарбий-сиёсий гуруҳларнинг ядровий тўқнашуви эҳтимоли ҳам кучайган бўлур эди. Ғарбий Европа мамлакатлари учун ҳам хавф-хатар ортиб бормоқда. Чунки ана шу мамлакатлар территориясида жойлаштирилган Америка қуролини ўз хўжайинлари ишга солгудек бўлсалар. Ғарбий Европадаги тегишли давлатларга қарши жавоб ҳаракатлари қилиниши турган гап.

Ниҳоят, назорат қилиш жуда мураккаб бўлган принципиал янги қурол пайдо бўлишининг ўзи ҳарбий вазиятдаги беқарорликни анча кучайтирган бўлур эди. Натижада қуролланиш пойгаси умуман назорат остидан чиқиб кетиши ва инсоният ҳалокатли оқибатлар келтирадиган ракета-ядро уруши бевосита хавфига дучор бўлиши мумкин.

Буржуа пропагандаси жамоатчиликни чалғитишга ва АҚШ билан НАТОнинг режалари ҳақиқий характерини ниқоблашга уриниб, ҳозир кўпдан-кўп сохта тезисларни рўкач қилмоқда. Бу тезислардан бири шундан иборатки, гўё НАТО ҳам «музокаралар тарафдори» эмиш. Аммо бунда қандай музокаралар назарда тутилмоқда? Аввало биз Американинг ракета-ядро қуроли янги турларини ишлаб чиқариб, Европада жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилиб олайлик, шундан кейингина Совет Иттифоқи билан музокара бошлаймиз, дейишмоқда НАТОдагилар. НАТОдаги баъзи мамлакатларнинг ҳукуматлари эса, СССР билан музокараларни «зўравонлик позициясида» туриб ўтказиш керак деган гапни ошкора айтмоқдалар.

Голландия ва Дания сингари иккиланиб турган шерикларга келганда, АҚШ уларга нисбатан «қўлни қайириш» тактикасини ҳаёсизларча ишга солмоқда. Бу соҳада ҳам хитойлик гегемончилар Вашингтон билан тўла-тўкис бирдамлик изҳор қилаётганликлари диққатни ўзига тортади.

Бироқ, ҳарбий устунликлар ва афзалликлар олишни тама қилаётган, қурол ўқталаётган кимсалар ўзлари ўт ичида қолишлари мумкинлигини билиб қўйишлари лозим. Башарти НАТО мамлакатлари соғлом ақл-идрокка хилоф равишда ва социалистик мамлакатларнинг холис ниятига терс иш тутиб, Ғарбий Европани бари бир Американинг Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши қаратилган стратегик қуроли отиладиган майдонга айлантиргудек бўлсалар, улар иккинчи томоннинг қатъий ва қақшатқич зарбасига дуч келадилар. Бунда улар ўз мамлакатларининг ва бошқа мамлакатларнинг халқлари олдида зиммаларига оғир жавобгарликни олган бўладилар.

А. АЛЕКСАНДРОВ.
(ТАСС).

ЙЎЛДОШНИ УЧИРИШ КЕЧИКТИРИЛДИ

ВАШИНГТОН, 4 декабрь. (ТАСС). Қўшма Штатлар «Флитсатком» ҳарбий сунъий алоқа йўлдошини 4 декабрь куни учиришни мўлжаллаган эди. Йўлдошни учиришни кечиктиришга қарор қилинди. «Атлас — Центавр» учирувчи ракетанинг ёқилғи системасида нуқсон аниқланганлиги сабабли учириш кечиктирилди. НАСАнинг хабар беришича, йўлдошни учириш 1980 йилнинг 17 январига белгиланган.

СССР МОЛИЯ МИНИСТРЛИГИ ВА СССР ДАВЛАТ БАНКИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг топшириғига мувофиқ СССР Молия министрлиги ва СССР Давлат банки 1949 йилда чиқарилган халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш тўртинчи давлат заёми облигацияларининг пулини тўлаш биринчи тиражи 7 декабрь куни Москвада ўтказилади, деб белгиладилар. Бу тиражда жами 500 миллион сўмлик облигацияларнинг пули берилади.

Пулни тўлаш тиражининг расмий жадвали марказий газеталарда 24 декабрь куни эълон қилинади ва тиражда чиққан облигацияларга шу йил 25 декабрдан бошлаб пул тўлана бошлайди.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида шудгорлашнинг бориши тўғрисида шу йил 5 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда шудгорланган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

ҚҚАССР	**0,7**	**79,2**
Тошкент	**2,3**	**74,8**
Сирдарё	**2,6**	**56,6**
Хоразм	**1,0**	**52,7**
Наманган	**2,5**	**36,3**
Андижон	**3,2**	**32,0**
Жиззах	**1,3**	**29,4**
Қашқадарё	**2,8**	**28,0**
Самарқанд	**0,5**	**27,7**
Бухоро	**2,8**	**24,0**
Фарғона	**0,6**	**20,6**
Сурхондарё	**0,9**	**12,7**
Республика бўйича	**1,9**	**37,1**

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Республика кўзи ожизлар жамияти ишлаб чиқариш корхоналари коллективлари ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақани қизғин давом эттириб, маҳсулот реализация қилиш йиллик планини 102,2 процент адо этдилар. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғи 101,5 процент бажарилди. Йил охирига қадар пландан ташқари тўрт миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

ХРОНИКА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Воҳид **Содиқов** бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан уни Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министри вазифасидан озод этди.

Редактор ўринбосари Б. ЮСУПОВ.

РАССОМ ХАНДАСИ

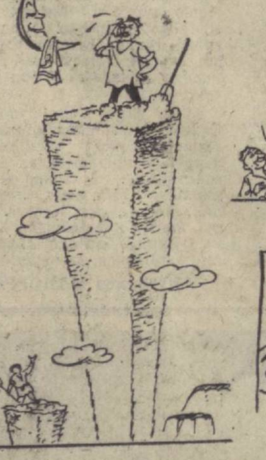

— Ҳорманг, энди, азаматлар!

— Ерга атаб «гулчамбар»...

— Онаси, сизни табриклашибди.

Меҳнатга яраша мукофот.

А. Ҳолиқов чизган расмлар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горничилар, қаердасиз! 10.35 — Камертон. Бадиий фильм, 2-серия. 11.45 — Концерт. 12.30 — Адабий ўқиш. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — Концерт. 16.30 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатилади. 17.00 — Шахмат мактаби. 17.30 — Ўқитувчига музика дарси. 2-кўрсатув. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда куёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Жасорат. 20.00 — Финляндия миллий байрами — Мустақиллик эълон қилинган кунга бағишланган программа. 21.30 — Время. 22.05 — Халқаро болалар йилига. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — П. Овсянников раҳбарлигидаги оркестр ижро этади.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Бойчечак. 12.00 — Улар фақат афтидан танир эдилар. Бадиий фильм. 13.30 — Жон—Кокто. Инсон овози. 18.20 — Ешлик. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.10 — Улкан нур дарёси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон ССР Олий Совети сессияси қатнашчилари учун концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳаёт мазмуни. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.10 — Болалар учун фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Шифокор экрани.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек Давлат филармонияси солистларининг концерти. 9.30 — Микрофон олдида ёш ижрочилар. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадорлар йил якунида. 13.30 — И. Панаровская ва Р. Ибрагимов ижро этади. 14.00 — Қишлоқ хўжалик илғорлари ҳақида ҳикоялар. 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 18.30 — Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари ҳикоя қиладилар. 18.40 — Ёшлик. 19.45 — Най тароналари. 20.25 — Ватан ҳақида қўшиқлар. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Ҳ. Салоҳ. Паъматак. Поэма асосида радиоинсценировка. 21.30 — Музикали салом. 22.28 — А. Пўлат шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.20 — Концерт.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, Ўзбекистон онкология ва радиология илмий-тадқиқот институти ва республика онкологларининг илмий-медицина жамияти министрликнинг собиқ бош рентгенологи, институт лабораториясининг мудири, медицина фанлари доктори

Ҳошим Қосимович ТУЙЖОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

«Союзузбекгазпром» Бутуниттифоқ саноат бирлашмаси коллективи бирлашма ходими М. Мурабиевага отаси

Мадаминжон КАРИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62, Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 03290. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64585. Е. — 280.